

宮城県図書館伊達文庫蘭書目録

松 田 清 編

平成14年度文部科学省科学研究費補助金特定領域研究（1）
「蘭学基礎資料の調査・研究」（課題番号：14023102）研究報告書

宮城県図書館伊達文庫蘭書目録

松 田 清 編

平成14年度文部科学省科学研究費補助金特定領域研究（1）
「蘭学基礎資料の調査・研究」（課題番号：14023102）研究報告書

凡 例

1. 本目録は宮城県図書館伊達文庫所蔵の洋書のうち、仙台藩藩校養賢堂または医学校旧蔵の蘭書を対象とする。フランス語、ラテン語、ドイツ語、英語の図書で養賢堂または医学校旧蔵書と判断されるものを、付録にまとめた。
2. 江戸時代舶載洋書の研究に資するため、零本、断片類も、あえて標目に掲げた。
3. 著編者名を標目としてアルファベット順に配列し、書誌番号を付した。著編者の不明のものは標目を Anonymous とした。
4. 書名を標目とした場合は、字体を細くした。
5. 記載の構成は次のとおりとした。
  - (1) 書誌番号
  - (2) 請求番号 (未整理の場合は [***] とした)
  - (3) 著編者名、生没年
  - (4) 標題紙の記述 (刊記は改行して示した)
  - (5) ページ数
  - (6) 寸法
  - (7) 注記

宮城県図書館伊達文庫蘭書目録

Catalogue of Dutch books in the Date collection of the Miyagi Prefectural Library

1

[***]

Alewyn, Abraham & Joannes Collé

[First title] Tesouro Dos Vocábulos Das dúas Linguas, Portuguêza E Bêlgica; Em que circunstamentemente se demôstrão as sinificaçoês das Palávras Portuguêzas segúndo a abundância da Belgica siência da Linguágem; Húa óbra, geralmente, Péra tódos os amadóres das ámbas Línguas, e Principalménte Péra ós ensinadóres e discípúlos das mésmas grandemente proveitosa. Por M^{te}. Abrahamo Alewyn, E João Collé.

Amsterdamo, Pélo Pedro Vanden Berge. 1714.

[Second title] Woordenschat Der twee Taalen, Portugeesch, En Nederduitsch; Waar in de beteekenissen der Portugeesche Woorden, volgens de Rykheid van de Nederduitsche Taalkunde, omstandig aangewezen worden; Een werkstuk, dat in 't algemeen voor alle liefhebbers der beide Taalen, en bysonderlyk de leeraars en leerlingen derzelve ten hoogsten dienstig is. Door M^r. Abraham Alewyn, En Joannes Collé.

Tot Amsterdam, By Pieter Vanden Berge, op de Heylige Weg, in de Groene Berg. 1714.

(14), 933, (1 blank) pp. (197x120mm)

表紙「波爾杜瓦尔字引」および「ウ印」の墨書。第1 標題紙裏に「仙台府学図書」印。

2

[F672.359/1829.0/=dut]

Amsterdamsche Almanak voor Koophandel En Zeevaart. voor den jare 1829. Uitgegeven Door Het Bestuur Van Het Collegie Zeemans Hoop.

Te Amsterdam, bij H. Blikman. [1828]

(2), VI, 175, (1 blank) pp. 1 plate. (134x80mm)

略標題紙に「仙台府学図書」印。刻版標題紙を使用。
序文に「Amsterdam, 31 October 1828.」

3

[F198.25/IG1827.0/=dut]

Anonymous

Ignatius Van Loyola, Stichter Van De Orde Der Jezuiten.

Te Leeuwarden, bij Steenberg Van Goor. 1827.

Frontispiece, 95, (1) pp. (228x140mm)

表紙に墨書「ソ印」、朱書「…ロヤラ之伝…」。口絵は Ignatius Loyola の肖像。

4

[F209/1---.0/dut]

Arnaud, François-Thomas-Marie de Baculard d' (1718-1805), et al.

Zedelyke verhalen getrokken uit de werken van d'Arnaud, Mercier, en anderen.

375, (1) pp. 3 plates. (171x111mm)
8ste deel.

Contents:

Valmiers. Eene Fransche geschiedenis, Naar het Fransch van den Heer d'Arnaud. pp. [1]-154.

Massoud. Eene Oostersche geschiedenis. Naar het Hoogduitsch van den Heer Meissner. pp. [155]-262.

Amelia. Eene Engelsche geschiedenis. Naar het Fransch van den Heer d'Arnaud. pp. [263]-375.

標題紙欠。背表紙断片「ZEDELYKE VERHAALEN VIII.」あり。標題は De Nederladse Centrale Catalogus による。これによれば、1777-1789, 12 dln in 6 bdn; 1776-1798, 16 dln in 11 bdn. の2種あり。Short Title Catalogue Netherlands によれば、1777-1789, 16 vols あり。これによれば、Deel 8 は 1783 年刊。表紙に「へ印」の墨書、表紙の貼紙に「フルハーレン」「五冊」の墨書、また下げ札に「フルハーレン 三 稗史一」の墨書。

5

[F494/1784.0/=dut]

Balthazaar, A.

Chirurgia Practica, Of Oefenende Heelkunde, waarin onderweezen worden de kentekenen, en de geneezing der meeste Heelkundige Ziekten; Geschikt Naar De Pathologia Chirurgica, Of Heelkundige Ziektekunde, Van Den Schryver; Door A. Balthazaar Medicinae et Chirurgiae Doctor te Leyden.

Te Amsteldam, By J. B. Elwe, Boekverkooper. MDCCLXXXIV[1784].

XVI, 429, (3) pp. 1 plate. (218x127mm)

表紙欠。略標題紙表に朱書「バルテゼール氏 外科書」、墨書「医」「ム印」。

6

[F492.52/1789.0/=dut]

Barneveld, Wilem van

Geneeskundige Electriciteit, Door Willem Van Barneveld. Lid van het Provinciaal Genootschap te Utrecht. der Maatschapye van den Land-bouw, en Apothecar Te Amsteldam.

Te Amsteldam By J. B. Elwe En D. M. Langeveld MDCCLXXXIX[1789].

(2), XVI, 387, (21) pp. 3 folding plates. (219x145mm)

表紙欠。刻版標題紙に「仙台府学図書」印。標題上部に「Natuur Gaat Vóór. Kunst Volgt.」の標語を刻印。

7

[F495.5/1790.0/=dut]

Baudelocque, Jean Louis (1745-1810)

De Verloskunde, Door Den Heere J. L. Baudelocque, Lid, En Raad In De Altijd-Duurende Bijzondere Vergadering Van De Koninglijke Maatschappij Der Heelkunde, Te Parijs; Enz. Naar Den Nieuwen, Voortreffelijk Verbeterden, En Aanmerkelijk Uitgebreiden Druk, Uit Het Fransch Vertaald, En Met Eenige Aantekeningen Vermeerderd. Door A. Soek, Chirurgijn-Operateur, En Vroedmeester, Te Leyden. Met Platen.

Te Dordrecht, By De Leeuw En Krap, 1790[-1791].

5 vols. (220x140mm)

1ste deel. 1790. LXXXIV, VIII, 402 pp. Frontispiece(portrait of author), 7 folding plates.

2de deel. 1790. XII, 297, (1) pp.

3de deel. 1790. XXII, 336 pp.

4de deels 1ste stuk. 1791. XIV, 400 pp. 7 folding plates.

4de deels 2de stuk. 1791. XIV, 368 pp. 3 folding plates.

第2冊：表紙に「ノ印」「二巻」の墨書。

第3冊：表紙に「ノ印」「三巻」の墨書。遊紙に「三ノ二番」と朱書した紙片挿入。

第4冊：表紙欠。遊紙に「ノ印」の墨書、「ボーデローク氏 産科書 一ノ四」の朱書。

翻訳者 Arnoldus Soek の職業について、第2冊の標題紙では「Chirurgijn-Operateur; \ Buitengewoon Stads-Vroedmeester, En Praelector In De Verloskunde; Lid Van Het Genootschap Ter Bevordering Van De Heelkunde, Te Amsteldam; Enz. Te Leyden.」、第3冊～第5冊では「Chirurgijn-Operateur; Buitengewoon Stads-Vroedmeester, En Praelector In De Verloskunde; Lid Van Het Zeeuwsch Genootschap Der Weetenschappen, Te Vlissingen; Van Het Genootschap Ter Bevordering Van De Heelkunde, Te Amsteldam; Enz. Te Leyden.」と変遷。

8

[F557.23/1825.0/=dut]

Beek, A. van

Over Den Invloed Van Het Scheeps-Ijzer, Op Het Kompas; En Het Middel, Om Dezen Invloed Ten Allen Tijde Te Kunnen Waarnemen.

Te Utrecht, Bij O. J. Van Paddenburg. MDCCCXXV[sic].

IV, [5]-70 pp. 1 folding plate. (209x125mm)

遊紙にペン書き署名（未詳）。標題紙に「仙台府学図書」印。Voorrede 末尾日付 Utrecht den 1 Maart 1825. のあとに「A. van Beek」と自筆署名。本書にフランス語訳あり：*De l'influence que le fer des vaisseaux exerce sur la boussole, et du moyen de déterminer cette influence en tout temps. Traduit du Hollandais par L*****. Paris, 1826.*

9

[F949.31/BW1824.0/=dut]

Bilderdijk, Willem (1756-1831)

Rotsgalmen Van M^r. Willem Bilderdijk. Eerste[-Tweede] Deel.

Te Leyden, by L. Herdingh & Zoon. MDCCCXXIV[1824].

2 vols. (227x145mm)

1ste deel. (10), 208 pp.

2de deel. (6), 200, (3), (1 blank) pp.

第1冊：表紙に「二印」の墨書。

第2冊：表紙に墨書「二印 阿蘭陀講義 二冊之内」。

10

[F949.31/BW1815.0/=dut]

Bilderdijk, Willem (1756-1831) & **Katharina Wilhelmina Bilderdijk** (1776-1830)

Vaderlandche Uitboezemingen, Door Mr. Willem Bilderdijk, En Vrouwe Katharina Wilhelmina Bilderdijk.

Te Leyden By L. Herdingh En Zoon, MDCCCXXV[1815].

XII, 177, (1 blank) pp. (227x147mm)

アンカット本。表紙に「耶蘇降生一千八百十五年和蘭開版 於兎列无（人名）開胸書」「フ印」の墨書。

11

[F949.31/BW1811.0/=dut]

Bilderdijk, Willem (1756-1831)

Winterbloemen Van Mr. W. Bilderdijk. Eerste[-Tweede] Deel.

Te Haarlem, by François Bohn. 1811.

2 vols. (220x144mm)

1ste deel. (2), IV, 128 pp.

2de deel. (2), 126, (2) pp.

2冊共アンカット本。第1冊見返しに「詩学書」との墨書。

12

[F499.3/1827.0/=dut]

Blankenbijn, D.

Handleiding Tot De Beoefening Der Artsenijbereidkundige Scheikunde, Of Grondbeginselen Der Pharmaceutische Chemie. Door D. Blankenbijn, Stads Apotheker te Dordrecht en Lid der Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht van Zuid-Holland, zitting houdende te Dordrecht. In Twee Stukken[-]. I^e. Stuk. [-IIe. Stuk. Eerste[-Tweede] Gedeelte.]

Te Dordrecht, Bij Blussé En Van Braam. 1827[-1828].

3 vols. (205x120mm)

1ste stuk. 1827. [III]-XI, (1 blank), 267, (1 blank) pp.

2de stuk. 1ste gedeelte. 1828. XII, [269]-524 pp.

2de stuk. 2de gedeelte. 1828. [III]-XVI, [527]-958 pp.

各冊表紙に、「(J.C.A.Diederichs.)」との印字および「仙台府学図書」印。

第1冊：表紙に「化学書」「□印」との墨書。p. 116, p. 117, p. 119, p. 120, p. 125, p. 127に赤通し。

第2冊：表紙に「ワ印」「化学上」との墨書。

第3冊：表紙に「ワ印」「化学下」との墨書。

著者 D. Blankenbijn の職業について、第2冊および第3冊の標題紙では「Stads Apotheker te Dordrecht en Lid der Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toezicht van Zuid-Holland, zitting houdende te Dordrecht, en van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam.」と変更。

13

[F557/1768.0/=dut]

Bourdé de Villehuet, Jacques

De Scheeps-Bestierder; Of Proef Van Beschouwinge En Beoeffeninge, Aengaende De Bewegingen Van Het Vaertuig En De Krygswendingen Ter Zee: Vertaelt uit het Fransch van den Heer Bourdé De Villehuet, Bevelhebber Van de Schepen der Fransche Indische Maetschappye. Met koperen platen.

Te Dordrecht, By Abraham Blussé, Boekverkooper, 1768.

XLVIII, 469, (3) pp. 8 folding plates. (212x122mm)

表紙欠。遊紙に朱書「フレヒレット 船艦管理法」、下げ札に「洋書 第三号 船艦管理法」の墨書。遊紙2ウに「兵書」と墨書。標題紙に「仙台府学図書」印、および欧文署名（未詳）。欧文署名は本目録95 Vries (Klaas de), *Schat-Kamer*. Amsterdam, 1786. 標題紙の署名と同一。p. 266に紙片挿入。原書は、*Le manoeuvrier, ou essai sur la théorie et la pratique des mouvemens du navire et des évolutions navales*. Par Bourdé de Villehuet. Paris, H.L. Guerin, 1765.

14

[F849.3/1855.0/=dut]

Brill, Willem Gerard (1811-1896)

Nederlandsche Spraakleer, Ten Gebruike Bij Het Onderwijs In De Lagere Scholen, Door Dr W. G. Brill. Leyden, E. J. Brill. 1853.

(2), 95, (1) pp. (206x132mm)

表紙欠。標題紙に朱書「ブリル氏文法書」。

15

[F462/1773.0/=dut]

Buffon, George Louis Leclerc de (1707-1788) et al.

De Algemeene En Byzondere Natuurlyke Historie, Door Den Heer De Buffon. Eerste[-etc.] Deel.

Te Amsterdam[-etc.], By J. H. Schneider[-etc.], MDCCLXXIII[-etc.]. Met Privilegie van de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland.

18 (of 20) vols. (280x218mm)

1ste deel. 1773. (6), XII, 308 pp. 2 plates, 2 maps.

2de deel. 1774. (8), 308 pp. 6 (of 8) plates.

3de deel. 1774. (6), 264 pp. 18 plates.

4de deel. 1775. (10), 256 pp. 21 (of 23) plates.

5de deel. 1775. (6), 208, (1), (1 blank) pp. 55 (of 61) plates, 1 table.

6de deel. 1775. (8), 160 pp. 49 plates.

7de deel. 1776. (6), 232 pp. 49 plates.

8ste deel. 1776. (6), 234 pp. 52 (of 54) plates.

9de deel. 1777. (6), 218 pp. 40 plates.

10de deel. 1778. (6), 248 pp. 64 plates.

11de deel. 1779. (6), 264 pp. 53 plates.

12de deel. 1781. (6), 293, (1 blank) pp. 64 (of 68) plates.

13de deel. 1782. (6), 281, (1 blank) pp. 66 plates.

14de deel. 1783. (6), 280 pp. 63 plates.

15de deel. 1784. (6), 260 pp. 57 plates.

16de deel. 1785. Te Amsterdam, By J. H. Schneider En Zoon. (6), 202 pp. 36 plates.

17de deel. 1785. Te Amsterdam, By J. H. Schneider En Zoon. (6), 322 pp. 6 plates, 2 maps.

18de deel. 1793. Te Dordrecht, By A. Blussé En Zoon. (8), 340 pp. 6 plates.

第2冊以降第15冊まで、標題紙の編者は Door De Heeren De Buffon En Daubenton と変更。また、第16冊、第17冊の編者表記は Door Den Heere Graaf De Buffon, Intendant van des Konings-Tuin der Planten; Lid van de Fransche Akademie; Lid van de Koninglyke Akademie der Weetenschappen te Parys; van de Koninglyke Maatschappyyen te Londen en te Edenburg; van de Koninglyke Akademie te Berlyn; van de Keizerlyke Akademie te St. Petersburg; enz. enz. 第18冊の編者表記は Door Den Heere Graaf De Buffon, Intendant van des Konings-Tuin der Planten; Lid van de Fransche Akademie; Lid van de Koninglyke Akademie der Weetenschappen te Parijs; van de

Koninglijke Maatschappijen te Londen en te Edenburg; van de Koninglijke Akademie te Berlijn; van de Keizerlijke Akademie te St. Petersburg; enz. enz.

第2冊：p. 266 に図版を破り取った跡。

第3冊：p. 9(Het zintuig des Gezigts 視覚器官) に不審紙。

第4冊：Pl. I (p. 123), Pl. XI (p. 198, Ezel 項目) 欠。

第5冊：Pl. VIII, IX, X, XI, XIV, XV 欠。

第6冊：Pl. XLVIII(p. 28) は Pl. XLVIII(p. 148) と重複。

第7冊：見返しに墨書「博物史」。

第8冊：見返しに朱書「ブッホン氏 ドーベント氏 博物全書」。Beer 熊の図版 pl. XXXI, XXXII 欠。

第10冊：表紙欠。標題紙に朱書「十」。

第11冊：下げ札に「ブッホン氏博物学 十三冊」。

第12冊：Pl. XX-XXIII 欠。

第13冊：表紙欠。

第18冊：標題は De Algemeene En Byzondere Natuurlyke Historie. Aanhangel Tot De Historie Van Den Mensch. と変更。

フランス語初版は De Buffon et al., *Histoire naturelle, générale et particulière, avec la description du Cabinet du Roi*. Paris, Imprimerie Royale, 1749-1789. 31 vols. オランダ語版の出版者はフランス語新版 (Nouvelle édition. Amsterdam, J.H. Schneider, 1766-1775. 22 vols.) も刊行している。

16

[F034.93/1769.0/=dut]

Buys, Egbert (-1769)

Nieuw En Volkomen Woordenboek Van Konsten En Weetenschappen; Bevattende alle De Takken Der Nuttige Kennis, Met Naaukeurige Beschryvingen, Zo Van De Onderscheidene Machines, Werktuigen, Gereedschappen, Figuren, En Ontwerpen Dienende Om Dezelve Op Te Helderden; als meede van De Klassen, Soorten, Toebereidselen, en het Gebruik van de Voortbrengzels der Natuur, het zy Dieren, Planten, Mineraalen, Aardgewassen, of Vochten; Mitsgaders De Koningkryken, Provintien, Steden, Dorpen, en andere merkwaardige Plaatzten door de geheele Waereld. Vercierd met een ménigte van Kunst-Plaatzen. Alles verzameld uit de beste Schryvers in alle Taalen, en met een ménigte van nieuwe Artykelen vermeerderd, Door Egbert Buys, Hofraad van hunne Poolsche, en Pruisische Majesteiten. Eerste[-etc.] Deel.

Te Amsteldam, By S. J. Baalde, Boekverkooper. MDCCLXIX[-etc.]

10 vols. (216x140mm)

1ste deel. A. 1769. Frontispiece, XXIV, 704 pp. 25 plates (Pl. I-XXV), 1 folding table.

2de deel. B. en C. 1770. (2), 908 pp. 33 plates (Pl. XXVI-LVIII).

3de deel. D. en E. 1771. 820 pp. 17 plates (Pl. LIX-LXXV).

4de deel. F en G. 1772. VIII, 726, (1), (1 blank) pp. 24 plates. (Pl. LXXVI-XCIX).

5de deel. H. en I. 1773. (2), 681, (2), (1 blank) pp. 26 plates (Pl. C-CXXV).

6de deel. K. en L. 1774. (2), 842 pp. pp. 843-844 lacking. 38 plates (Pl. CXXVI-CLXIII).

7de deel. M. en N. 1775. (2), 798 pp. 22 plates (Pl. CLXIV-CLXXXV).

8ste deel. O. P. en Q. 1777. (2), 979, (1) pp. 35 plates (Pl. CLXXXVI-CCXX).

9de deel. R. en S. 1777. (2), 845, (1) pp. 29 plates (Pl. CCXXI-CCXLIX).

10de deel. T. tot Z. 1778. (8), 1044 pp. 33 plates (Pl. CCL-CCLXXXII).

各冊表紙全面に洋紙を貼る。

第1冊：表紙に「バイス氏 蘭語字彙 ハ印」の墨書。口絵裏に「仙台府学図書」印。以下第5冊まで同印あり。p. 72 に小紙片挿入。p. 176, Plaat X に「腹内」と墨書した小紙片挿入。

第2冊：pp. 88 Beer 項目に「熊」と墨書した挿入紙。p. 127, Plaat XXIX に挿入紙。

第4冊：pp. 533-551, Glas 項目によく使用の跡。
第6冊：表紙欠。
第7冊：pp. 383-393, Microscopium 項目および p. 505, Mortier-vuur 項目に手垢多し。
第10冊：Vergrootglas 項目の図版 (Pl. CCLXVIII-CCLXX) および Verrekykers 項目の図版 (Pl. CCLXXI) に手垢多し。

17

[F034.93/1786.0/=dut]

Chalmot, Jacques-Alexandre de (ca. 1730-1801)

Vervolg Op M. Noël Chomel. Algemeen Huishoudelyk-, Natuur-, Zedekundig- En Konstwoordenboek. Vervattende veele middelen om zyn Goed Te Vermeerderen, En Zyne Gezondheid Te Behouden, Met verscheidene wisse en beproefde Middelen voor een groot getal van Ziektens, dienstig om tot een hoogen en gelukkigen ouderdom te geraaken; En menigte van manieren, om Lammeren, Schaapen, Koeijen, Paarden, Muil-Ezels, Hoenderen, Duiven, Honig-Byen, Zy-Wormen to kweeken, voeden, geneezen, en winst te doen met die Dieren; Eene Natuurkundige Beschryving van Huishoudelyk- en Wild-Gedierte, Vogelen en Visschen, en de middelen om dezelve te jaagen en te vangen. Een groot aantal van Geheimen in den Tuinbouw, Kruidkunde, Akkerbouw, Landbouw, Wyngaard- en Boomgaardebouw; gelyk ook de kennisse van Vreemde Gewassen, en haare Eigenaartige Krachten, enz. Met de voordeelen van het Distilleeren, Verwen, Zeepzieden, Styfselmaaken, Schilderen met Water- en Olie-verf; het maaken van Baaijen en Stoffen voor deeze en andere Landen; van Turf, Steen, enz. Al het geen een bekwaame Huishoudster dient te weten; als het bereiden van allerlei soort van Spyzen, Dranken, Gebakken, Confituuren; het innaken van Groentens voor den Winter, enz. Wat 'et in den Slachttijd moet verricht worden. Het bereiden van Meed, Cyder, Aalbesien-Wyn, Ratafia, veelerlei soorten van Liqueurs, enz. Om Chitsen en Kantten in 't nieuw te wasschen enz. De middelen, waar van zich Koopliden bedienen om grooten Handel te dryven. Een korte schets van de meeste Kunsten, Weetenschappen en Handwerken, enz. Door J. A. De Chalmot, enz. Eerste[-etc.] Deel. Zynde het VIII[-etc]. Deel van het Woordenboek. Verrykt met Kunstplaat.

Te Campen by J. A. De Chalmot, en te Amsteldam by J. Yntema. MDCCLXXXVI[-etc.]

6 (of 9) vols. (272x225mm)

1ste deel. 1786. VIII, 749, (1) pp. 5 plates [Pl. I-V].

2de deel. 1787. (4), [749]-1497, (1 blank) pp. 5 plates [Pl. VI-X].

3de deel. 1788. (2), [1497]-2284, (4) pp. 4 plates [Pl. XI-XIV].

4de deel. 1789. lacking.

6de deel. 1791. (2), [3825]-4540 pp. 7 plates [Pl. XXVI-XXXII].

7de deel. 1792. (2), [4541]-5283, (1 blank) pp. 6 plates [Pl. XXIII-XXXVIII]

8ste deel. 1792. (2), [5285]-6000 pp. 7 plates [Pl. XXXIX-XLV]

9de deel. 1793. lacking.

各冊背表紙に「Vervolg op CHOMEL WOORDENBOEK」と印字。この続編に対応する本編は Noël Chomel, *Algemeen huishoudelyk-, natuur-, zedekundig- en konstwoordenboek*. 2de dr. Leyden, J. Le Mair, Leeuwarden, J.A. de Chalmot, 1778. 7 vols. ただし、本編は初め次の標題で配本された。Noël Chomel, *Huishoudelyk woordenboek, vervattende veele middelen om zyn goed te vermeerderen, en zijne gezondheid te behouden*. 2de dr. Leyden, J. Le Mair, Leeuwarden, H.A. de Chalmot, 1768-1777. 7 vols.

第1冊：表紙に「働植学字典 ニ印」の墨書。見返しに「Boek & Papierverkopers. De Gebroeders van Cleef. 's Gravenhage & Amsterdam」との書店ラベル。

Chomel, Noël (1632-1712)

Huishoudelyk Woordboek, Vervattende vele middelen om zyn Goed Te Vermeerderen, En Zyne Gezondheid Te Behouden, Met Verscheiden Wisse En Beproefde Middelen Voor een groot getal van Ziekten, en schoone Geheimen om tot een hoogen en gelukkigen ouderdom te geraken, Een menigte van manieren om Lammeren, Schapen, Koejen, Paarden, Muil-Ezels, Hoenderen, Duiven, Honigbyen, Zywurmen te kweken, voeden, genezen, en winst te doen met die Dieren; Velerleije soorten van Netten en wyzen om Allerleije Soorten van Vis, Dieren en Vogelen te vangen, Jagen, enz. Een oneindige menigte van geheimen in den Tuinbou, Kruidkunde, Akkerbou, Landbou, Wyngaarden- en Boomgaardbou, gelyk ook de kennis van Vreemde Gewassen, en hare Eigenaartige Krachten, enz. Met de voordeelen van het Destilleren, Verwen, Zeepzieden, Styfelmaken, Kottoenspinnen en Maken Van Kunstgesteenten, die na de natuurlyke gelyken, Schilderen met Water- en Oli-verw, 't maken van Bajen en Stoffen voor deze en andere Landen, van Turf, Steen, enz. De middelen, waar van zich Kooplieden bedienen, om groten handel te dryven, en waar van Engelsen, Hollanders, enz. gebruik gemaakt hebben in den handel met Paarden, Geiten, Schapen, enz. Alles, wat Handwerkslieden, Tuiniers, Wyngaardeniers, Kooplieden, Winkeliers, Bankiers, Kommissarissen, Overheden, Officiers van 't Gerecht, Edellieden, Geestelyken en andere luiden van aanzien, in de eerste Bedieningen doen moeten, om zich welvarende te maken. Door M. Noel Chomel, Priester en Pastoor der Parochie van St. Vincent te Lyon. In 't Nederduits vertaald, in orde geschikt, en vermeerderd met nuttige Artikelen, door de Heeren Jan Lodewyk Schuer, Uitgever van 't *Groot Algemeen Woordboek*, A. H. Westerhof, V. D. M. en Rector der Latynse Scholen te Gouda, en zeker Liefhebber, En met Kunstplaten verrykt. Eerste[-Tweede] Deel.

Te Leyden by S. Luchtmans, en te Amsterdam by H. Uytwerf 1743.

2 vols. (260x210mm)

1ste deel. Frontispiece, (6), 616 pp. 33 plates.

2de deel. (2), 617-1496 pp. 47 plates.

第1冊：背表紙に「CHOMEL. HUISHOUDELYK WOORDENBOEK I A-M」と印字。表紙に墨書「フ印 家政字書 二冊之内」。見返しに「Boek & Papierverkopers. De Gebroeders van Cleef. 's Gravenhage & Amsterdam」の書店ラベル。

第2冊：p. 1096に「ホトトキス 硝子ヲ磨ク」との挿入紙。p. 1110のThe in Japan項目、p. 1111のTheriac項目に挿入紙片。p. 1189に「鍍」との挿入紙片。

Consbruch, Georg Wilhelm Christoph (1764-1837)

Geneeskundig Handboek Voor Praktische Artsen. Door G. W. Consbruch, naar het Hoogduitsch. Door N. C. Meppen. Eerste[-Tweede] Deel. Tweede veel vermeerderde Druk.

Te Amsterdam bij R. J. Berntrop. MDCCCXXIV[-MDCCCXXVII].

2 vols. (174x122mm)

1ste deel. 1824. (2), XXIV, 825, (1 blank) pp.

2de deel. 1827. (2), XVI, 816, 36, 8, (1), (1 blank) pp.

刻版標題を使用。ドイツ語原書は *Klinisches Taschenbuch für practische Ärzte*. 6. Aufl., Leipzig, Bart, 1817. オランダ語訳初版は、Amsterdam, R. J. Berntrop, 1817-1821.

第1冊：巻末最終葉に「G. W. Consbruch, Geneeskundig Handboek Voor Praktische Artsen. Eerste Deel. Tweede Druk.」と印字した背タイトル枠。

第2冊：標題紙の版種表記は「Tweede Druk.」。巻末最終葉に「G. W. Consbruch En J. C.

Ebermaier, *Algemeene Encyclopedie. Tweede Deel. Klinisches Taschenbuch.*』と印字した背タイトル枠。

20

[F491.6/1825.0/=dut]

Consbruch, Georg Wilhelm Christoph (1764-1837)

Handboek Der Ziektekundige Ontleedkunde Door G. W. Consbruch. naar het Hoogduitsch. door G. J. Pool. Me. et Chr. Doctor te Gouda.

Te Amsterdam bij R. J. Berntrop. MDCCCXXV[1825].

(4), XIV, 516, (2) pp. (168x105mm)

表紙欠。背に墨書「ツ印」、貼紙に「コンスブルヒ氏 解剖学」。見返しに墨書「解剖書」。

21

[F159/EM18--.0/=dut]

Edgeworth, Maria (1767-1849)

Zedelijke Verhalen Voor Jonge Lieden, Door Mejufvr. Edgeworth. Eerste[-Tweede] Deel. Uit het Engelsch.

Te Rotterdam, bij Mensing & Van Westreenen.

2 vols. (150x97mm)

1ste deel. (8), 344 pp.

2de deel. (4), 386 pp.

第1冊：表紙欠。遊紙に墨書「ワ印」「エドゲラルテ」、朱書「一」。遊紙裏に朱書「初学修身書」。略標題紙に「仙台府学図書」印および印文不明印一類。標題紙にペン書き署名「J.G. Nygh」。

第2冊：表紙欠。遊紙に鉛筆書き入れ「エドゲラルテ氏初学修身書二」。下げ札に「エドゲラルテ氏 初学修身書二冊」。標題紙に「仙台府学図書」。p. [1] にペン書き署名「J.G. Nygh」。

英語原書は *Moral Tales for Young People*, by Maria Edgeworth. London, J. Johnson, 1801.

22

[F499.033/1755.0/=dut]

Elzevier, Kornelis (1717-1761)

Lexicon Galeno-Chymico-Pharmaceuticum, Of Apothekers Woordenboek. Vervattende De Voorschriften der Samengestelde Geneesmiddelen, die in alle bekende Dispensatorien worden gevonden. Uit alle, zoo oude als nieuwe Artsenyboeken, by een gebragt, met elkander vergeleken, en verrykt met Aenmerkingen, rakende de bekwaemste, kortste en krachtigste wyze van Bereiding, en de hoeveelheid der Gifte; Door Kornelis Elzevier. Eerste[-Tweede] Deel. A—L.[-M—Z.]

Te Amsteldam, By de Wed. S. Schouten en Zoon, En Gerrit De Groot, Boekverkoopers. MDCCCLV[1755].

2 vols. (280x225mm)

1ste deel. (22), 1105, (1 blank) pp.

2de deel. [1]-952 pp. pp. 953ff lacking.

第1冊：表紙に墨書「ワ印」。標題紙に下げ札「洋書第三号 薬法書二冊」。*2° は口絵。
***3° に Tafel van de gewichten en maten; die heden in gebruik zyn.

第2冊：表紙に墨書「ワ印 コル子リス、エルサヒール 薬方法 坤 千七百五十五年」。略

標題紙、標題紙など前付けページ欠。

23

[F491.1/1798.0/=dut]

Eustachius, Bartolomaeus (1524-1574)

De Ontleedkundige Platen Van B. Eustachius, Met Eene Verklaaring Derzelve, Vervaardigd Onder Toezicht Van A. Bonn, Hoogleeraar in de Ontleed- en Heelkunde aan het Doorluchtig School, te Amsterdam.

Te Amsterdam, By J. B. Elwe, MDCCXCVIII[1798].

(12) pp. 41 leaves of plates(Tab. I-XXXVII). 45 leaves of explanatory text. (402x260mm)

表紙に朱書「エスタチウス 解剖図説」。第18図版第1図、脳の解剖図（Verklaaring der 18de plaat. Eerste Afbeelding. De herssenen, naar de lengte doorgesneden, en daarvan het rechter gedeelte van den onderkant verbeeld）の解説文5箇所に通し。

24

[F849.3/1792.0/=dut]

Evans, Edward

Nieuwe En Volkomene Engelsche En Nederduitsche Spraakkunst, Behelzende al het geene noodig is, om den Leerling in de Engelsche Taal, te volmaaken. Begreepen in Drie Deelen. Inhoudende: I. Een Engelsch Alphabeth, met de noodige Aanmerkingen op alle de Letters, zo als dezelve, elk in 't byzonder, en in saamenvoeging met anderen worden uitgesproken; als meede van zoodanige Woorden, welke anders worden uitgesproken dans geschreeven; midsgaders eene verklaring van de agt Spraakdeelen, enz. II. Een wyd uitgebreid Woordenboek; gemeenzaame Spreekwyzen, en een gord aantal Nieuwe Saamenspraaken, over verscheidene Onderwerpen; maar voornaamlyk geschikt ten gebruike van Koopliden en Winkeliers. III. Het voornaamste dat in den Koophandel voorkomt, benevens een genoegsaam getal van Brieven, byverscheide gelegenheden gebruikelijk, enz. Alles tot gemak der Leerlingen saamengesteld. Door Edwd. Evans. De Derde Druk, naauwkeurig verbeterd.

Te Rotterdam, By J. Hendriksen, Boekverkooper in 't Hang, by de Grootte Markt, 1792.

[Added title] A New Com[plet]e English And Dutch Grammar, Wherein is comprised all that is requisite to perfect the Learner in the English Tongue Consisting of Three Parts Containing: I. An English Alphabet with necessary observations on each Letter, but especially as being connected with one another; as also of such words as are pronounced otherwise than that they are writtehn; together with an explanation of the eight Parts of Speech, &c. II. An extensive Vocabulary, Familiar Phrases, and several Dialogues altogether new, on several Subjects; but especially adapted to the use of Merchants and Shopkeepers. III. The chief things occurring in merchandising, as also a sufficient number of Letters fon several occasions, &c. Composed for the benefit of the Learner. By Edwd. Evans. The Third edition, corrected. Rotterdam, Printed for J. Hendriksen, Bookseller in the Hang by the great Market, 1792.

(16), 589, (1 blank), (2) pp. (167x117mm)

表紙欠。略標題紙に「仙台府学図書」印。pp. 3-4に表示されているアルファベットの発音 (a / be / see / dee / e / eff / jee / aitch / i / i, or (jay Consonant) / ka / el / em / en / o / pee / cue / ar / ess / tee / yu / v, vee / double yu / ex / wy / Zed) に対して、余白に次の墨書あり。e / bi / si / di / i / f / Gie / eetsz / y / djé / Ke / l / m / n / o / pie / Kijoe / ar / S / tie / Joe / Vie / [double] Joe / ix / oway / Z

最終葉裏に「文政己丑」（文政12年、1829）の朱印。英蘭対訳の日常会話集 (Familiar Phrases,

Gemeenzaame Spreekwyzen. pp. 260-300) および英蘭会話集 (English and Dutch Dialogues, Engelsche en Nederduitsche Saamenspraaken. pp. 301-477) のうち、pp. 260-328 に手垢多し。

25

[***]

Fuchs, Carl Christiaan (ca. 1794/95-1855)

[Grootvader St. Julien, onder zijne kleinkinderen en hunne speelmakkers. Amsterdam, G. Partielje, n.d.(1823)]

VIII, 1-112, 137-144 pp. pp.145ff lacking. (133x82mm)

表紙、略標題紙、標題紙いずれも欠。遊紙（大部分破損）の一部に朱書「蘭」および「仙台府学図書」印の一部が残る。Pl. 1, Pl. 4, Pl. 6 の3図版存。

26

[F414/1850.0/1=dut]

Gelder, Jacob de (1765-1848)

Beginselen Der Meetkunst. Eerste Deel, Bevattende De Eerste Gronden Van De Meetkunst Der Vlakke Figuren. Door Jacob De Gelder, In Leven Hoogleeraar Te Leijden. Vierde Druk, Op Nieuw Bewerkt Naar Het Oorspronkelijke; Verbeterd, Gewijzigd En Vermeerderd.

In 'S Gravenhage En Te Amsterdam, Bij De Gebroeders Van Cleef. 1850.

XXXII, 149, (2), (1 blank) pp. 4 folding plates. (230x139mm)

Iste deel(only published).

背表紙の貼紙に墨書「グルテル氏幾何学 一冊」。

27

[F494/1781.0/=dut]

Gesscher, David van (1735-1810)

Hedendaagsche Oeffenende Heelkunde. Door David Van Gessche. Heelmeester te Amsterdam, Lid van de Hollandsche Maatschappye der Weetenschappen te Haarlem, van het Zeeuwsch Genootschap der Weetenschappen te Vlissingen, en van het Provinciaal Utrechtsche Genootschap van Konsten en Weetenschappen. Met Plaat. Tweede[-Derde] Deel.

Te Amsterdam, By de Wed: Jan Dóll, MDCCLXXXII[-MDCCLXXXVI].

3 vols. (275x225mm)

1ste deel. 1781. [III]-VIII, VIII, (2), 465, (2) pp. 17 folding plates.

2de deel. 1782. (8), 366 pp. 3 folding plates(Pl. XIX-XXI).

3de deel. 1786. Frontispiece, (4), 390 pp. pp. 391ff lacking. 19 folding plates(Pl. XXII-XL).

第1冊：表紙に朱書「ゲッセル氏」、墨書「外科書 三卷之内巻」、 「又印」。見返しに朱書「ゲッセル氏」。標題紙欠。遊紙裏に朱書「ハーサー氏 解剖書図説ノ医術書」。

第2冊：標題紙に「仙台府学図書」印。

第3冊：表紙に朱書「ゲッセル氏 外科術 三」。標題紙および口絵（著者肖像）に「仙台府学図書」印。

Gusta, Francesco (1744-1816)

Gedenkschriften Van Den Marquis de Pombal. Eerste[-etc.] Deel.

Te Amsterdam, Bij D. Schuurman. MDCCLXXXIV[-etc.]

4 vols in 2. (224x140mm)

1ste deel (1784) & 2de deel (1784). XLII, 212; XII, 393, (1 blank) pp.

2de deel (1785) & 4de deel(1786). XVI, 318; XVI, 336 pp.

イタリア語原書は Francesco Gusta, *Vita di Sebastiano giuseppe de Carvalho, marchese di Pombal, conte di Oeyras*. [S.l., s.n.], 1781. オランダ語訳の原書と思われるフランス語訳は *Mémoires de Sébastien-Joseph de Carvalho et Mélo, comte d'Oeyras, marquis de Pombal, secrétaire d'état & premier ministre du roi de Portugal Joseph I.* Lisbonne, et se rouve à Bruxelles, chez B. Le Francq, 1784.

両冊とも表紙欠。各篇(1ste Boek-12de Boek)の冒頭に小紙片を貼付。

第1冊の標題紙(刻版標題紙、肖像入り)に「仙台府学図書」印、朱書「マーコスホンバル氏ノ伝」、第2冊の標題紙に墨書「ボンバル氏<筆記>伝」「二本ノ内 ハ印」。

2de deel以降、標題の一部を「(...) Marquis De Pombal. Staats-Secretaris En Eerste Minister Van Den Koning Van Portugal, Joseph I.」と変更。

Haage, Matthys van der

Ontleedkundige Afbeeldingen, Dienende Tot Opheldering Van De Noodige En Volstandige Artsneykundige Onderwyzinge, Enz. Naar De beste Ontleedkundige Afbeeldingen van Eustachius, Albinus, Boerhaven, Van Swieten, Camper, en andere voornaame ontleedkundigen: Door Matthys Van Der Haage, Heel- En Vroedmeester Te Amsterdam. Met gecouleurde Platen.

Te Amsteldam, By J. B. Elwe, MDCCXCVIII[1798].

(2), 88, 76, 56 pp. 14 folding tables. (250x207mm)

表紙欠。図版14枚中11枚は彩色。

Halma, François (1653-1722)

Woordenboek Der Nederduitsche En Fransche Taalen, Uit het Gebruik en de beste Schryveren, met hulpe van voornaame Taalkundigen, opgesteld, Door François Halma. Tweede Druk, nauwkeurig overzien, verbeterd, van ontallijke feilen gezuiverd, en ten minsten een derde vermeerderd. Dictionnaire Flamand Et François, Tiré de l'Usage & des bons Auteurs, Par François Halma. Seconde Edition, revue avec soin, corrigée, purgée d'une infinité de fautes & augmentée tout au moins d'un tiers.

Te Amsterdam By De Wetsteins En Smith. Te Utrecht By Jacob Van Poolsum. 1729. Met Privilegie.

(14), 1005, (1 blank) pp. (248x210mm)

背表紙に「F HALMA / NEDEUDITSCH EN FRANSCH / WOORDENBOEK.」と刻印。次項と同一装丁。表紙に墨書「第三十函 華盧茱 二本」。見返しに朱書「蘭仏字書」および「C^a=Hozuw」とのペン書き署名(幅50mm)。遊紙表および標題紙下部に「HOZUW.」との朱印(幅19mm)。幕府医官桂川甫周(1751-1809)の旧蔵書と分かる。遊紙2裏に「仙台府医学図書信」の朱印。

Halma, François (1653-1722)

Le Grand Dictionnaire François & Flamand, Composé sur le modele des Dictionnaires De Richelet, Pomey, Tachard, Et Danet. Revû & considerablement augmenté sur le Dictionaire & la Grammaire de L'Academie Française. Het Groot Frans en Nederduitsch Woordenboek, Opgesteld naar het voorbeeldt der Woordenboeken van Richelet, Pomey, Tachard, En Danet. Overzien en merkelyk vermeerdert naar het Woordenboek en de Spraakkunst van het Koninklyk Genootschap. Derde Druk. Nu op nieuws naaukeurig overzien, met ontelbaare Woorden en Spreekwyzen, die in den tweeden Druk niet gevonden worden, vermeerdert, door François Halma.

A Utrecht, Chez Jacques Van Poolsum, 1719. Avec Privilége.

(30), 852 pp. (247x205mm)

背表紙に「F HALMA / FRANS EN NEDEUDITSCH / WOORDENBOEK.」と刻印。表紙に墨書「華蘆菜」。見返しに「C^a= Hozuw」とのペン書き署名。遊紙表および標題紙下部に「HOZUW.」との朱印。遊紙2裏に「仙台府医学図書館」の朱印。

Halma, François (1653-1722)

Le Grand Dictionnaire François & Flamand, de François Halma Composé sur le modèle des Dictionnaires de l'Academie Francoise, de Furetiere, de Richelet, de Pomey, de Tachard, & de Danet. Revue, corrigé & augmenté de près de la moitié. Quatrieme Edition. Het Groot Frans en Nederduitsch Woordenboek, van François Halma Opgesteld naar het voorbeeld der Woordenboeken van het Koninglyk Genootschap. Furetiere, Richelet, Pomey, Tachard, en Danet. Overzien, verbeterd en omtrent de helft vermeerderd. Vierde Druk.

A Amsterdam chez les Wetsteins & Smith. A Utrecht chez Jacob van Poolsum. 1733. Avec Privilege.

Frontispiece, (6), 1088 pp. (259x195mm)

背表紙脱落。表紙に朱書「ハルマ氏 仏蘭字書 二冊」。Privilege(*2r^o)に「仙台府学図書」印および「TAM」の洋印(未詳、5x16mm)。裏表紙に墨書「大字引 カ印」。

Halma, François (1653-1722)

Le Grand Dictionnaire Francois & Flamand, Tiré de l'usage & des meilleurs auteurs, Par François Halma. Sixieme Edition, revue avec soin, corrigée, & considérablement augmentée. Het Groot Fransch En Nederduitsch Woordenboek, Uit het gebruik, en uit de beste Schrijvers, met behulp van voornaame Taalkundigen, opgesteld, Door François Halma. Zesde Druk, naauwkeurig overgezien, verbeterd, en zeer veel vermeerderd.

In 's Hage Bij J. Thierry, & C. Mensing. En Te Leiden [Bij] P. Van Der Eyk, & D. Vygh. 1781.

(8), 896 pp. (268x220mm)

背表紙に「F HALMA / Fransch & Nederduitsch / WOORDENBOEK」と刻印。表紙に赤の石筆で「W4」との書き入れ。また墨書「ワ印」。見返しに書店ラベル「Hoogduitsche Boekhandel van J. H. Laarman. Kalverstraat over de Gaperssteeg, N°. 29.」。

Hannot, Samuel & David van Hoogstraten(1658-1724)

Nederduits En Latyns Woordenboek. Dictionarium Belgico-Latinum.

1004 pp. (230x190mm)

残存背表紙に「HOOGST[RATEN] / NEDERD[UIT]S / WOORD[EN]BOEK]」と刻印。

表紙に墨書「羅甸語辞書 全 又印」および朱書「-ホールホルラ<・>[ン]ス、アクテル羅甸」。この朱書はオランダ語の voor Hollands, achter Latijns (前にオランダ語、後にラテン語) という阿蘭陀通詞特有の表現に対応するもので、蘭羅辞典を意味する。『訳家ノ云ク、「フランスタール」ニテ呼出シ、「ヲランドスタール」ニテ註シタル「デキシヨナル」ヲ、「ホールフランス」ト称ス、又「ヲランド」ニテ呼出シ、「フランス」ニテ註セルヲ、「アクテルフランス」ト称ス、其余「ラテイン」等ノ「ブーク」モコレニ同ジク称スルナリ』(前野良沢「蘭語随筆」)

見返しに草模様入り和紙による装丁あと残る。略標題紙、標題紙、前付けページいずれも欠落し、本文のみ存。掲出の標題は p. [1] の見出し標題。p. [1] に「仙台府学図書」印および「TJ Kuyp jr」とのペン書き署名。裏表紙の見返しに「A B」とのペン書き。本文ページ数などから本書は初版、*Nieuw woordenboek der Nederlantsche en Latynsche tale*. Amsterdam, Hendrik Boom, de weduwe van Dirk Boom, François Halma; Dordrecht, Dirk Goris, 1704. と判明。

Heister, Lorenz (1683-1758)

Laurens Heisters Hertogl. Bronsw-Luneh. Hofraad en Lyfmedicus, Hoogleeraar in de Genees-, Heel- en Kruidkunde op de Hooge Schoole te Helmstad, en Lid van de Keizerlyke, Londense en Berlynse Genootschappen. Heelkundige Onderwyzingen, Waar In Alles Wat Ter Heling En Genezing Der Uiterlyke Gebreken Behoort, Benevens De Maniere Van Verbinden, Gevonden Word, Zynde Te Gelyk Met Een Goed Getal Werktuigen, Tot De Heelkunst Dienende, Voorzien. Door Hendrik Ulhoorn. Voorleser in de Ontleed- en Heelkunde, Lid der Koninglyke Societeit van Wetenschappen te Berlyn, Lithotomus der Provincien van Overyssel, Utrecht, der stad Haarlem, en Diaconie van Amsterdam. Na de laatste Hoogduitsche Druk om deszelfs goede ordre in het Nederduitsch gebragt, met de allernoodsakelykste en nieuwste stoffen ter Heelkunst dienende, grootelyks vermeerderd, als mede met de nutste, nodigste en nieuwste Werktuigen en Konststukken tot d'Ontleed- en Heelkunst behorende, eigenhandig getekent, in 't koper gebragt, en met een brede Uitlegging wegens haar making en gebruik verciert. Eerste[-Tweede] Deel. Tweede Druk.

t'Amsterdam, By Gerrit De Groot, En Jan Morterre. Boekverkopers. MDCCLV[1755].

2 vols. (266x206mm)

1ste deel. 1755. Frontispiece, (44), 1-410, 419-442 pp. 6 folding plates.

2de deel. 1755. 463-686, 689-902, 1143-1278, (56) pp. 2 plates, 24 folding plates.

第1冊：見返しに朱書「ヘーストル 外科書 二」。標題紙裏に「仙台府医学図書信」との朱印(34x33mm)。口絵裏に貼紙「ヘーストル 壱部二冊 條数 千二百七十八枚 図四十四枚」。p. 3 に朱点1個。図版 Tab. I. [fig.]N. に赤通し。巻末の遊紙に「第場町□師裏通林谷」の印をおした包み紙挿入。中に「林谷山人」(細川林谷、1782-1842)製の「仙江」印(円印)を捺した見本刷り一葉。

第2冊：見返しに朱書「ヘーストル 外科書 一」。標題紙に「仙台府医学図書信」との朱印。標題紙裏に「P. Limbard」とのペン書き署名。p. 463 右肩に朱書「十七」、以下奇数ページに同様の一連番号書き入れ。すなわち、p. 689 に「百三十」、p. 901 に「二百三十六」、p. 1143 に「三百五十六」、p. 1277 に「四百二十三」、巻末の索引 (Bladwyzer van de voornaamste zaken)

最終葉表に「四百五十一」。p. 611 に貼紙 (小紙片)。p. 714 の挿入紙に墨書「二百<三十七> [七十六] 枚より二百七十九枚迄闕」。

p. 543 の図版に貼紙 (未記入)。図版 Tab. XXVI(p. 1176) の貼紙に墨書「足の底縫ひ方」。

図版 Tab. VIII, IX, XI, XIII, XV-XVIII, XXVI の図版番号脇に対応する漢数字を朱書。ただし、巻末の Beschryving Van Eenige Ontleed- En Heelkundige Prentverbeeldingen, Dienende Ter Vermeerdering Der Reets Medegedeelde En Aangehaalde Werktuigen. Alle Eigenhandig Getekent En Bygevoegt Door Hendrik Ulhoorn. に含まれる折込図版 15 図には図版の裏に朱番号を書き入れる。裏見返しに「dit behoort aan P---- Lombaard 1769」との書き入れ。

巻末索引の「Oog」(眼) 項目に赤通し 10 個。

36

[F949.3/HW1857.0/=dut]

Hofdijk, Willem Jacob (1816-1888)

Geschiedenis Der Nederlandsche Letterkunde. Voor Gymnasiën En Zelf-Onderricht. Door W. J. Hofdijk.

Amsterdam, Gebroeders Kraay. 1857.

VIII, 492, (3), (1 blank) pp. (234x140mm)

表紙に朱書「ホフシツク氏 蘭文学<書> [史]」。表紙の標題には「Door W. J. Hofdijk. Lid der Maatschappij van Nederl. letterkunde; der Koninkl. Akademie van Beeldende Kunsten; Correspond. Lid der Académie Belge d'Histoire et de Philologie; Leeraar in de Ned. Taal- en Letterkunde en de Geschied. des Vaderl. aan het Gymnasium te Amsterdam.」の追加。標題紙に「Viro Amico F.M. Cowan. Auctore.」と著者のペン書き献辞。1860 年英国総領事オールコック付きの一等通訳官に採用され来日した Frederik Martin Cowan (1822-?) の旧蔵書。

37

[F460/1761.0/=dut]

Houttuyn, Martinus (1720-1798)

Natuurlyke Historie Of Uitvoerige Beschryving Der Dieren, Planten En Mineraalen, Volgens het Samenstel van den Heer Linnæus. Met het naauwkeurige Afbeeldingen.

Te Amsterdam, By F. Houttuyn, MDCCLXI[-etc.].

37 vols. (222x134mm)

Iste deel, 1ste stuk. Van den Mensch en eenige Zoogende Dieren. 1761. (24), 500 pp. 7(of 10) plates.

Iste deel, 2de stuk. Vervolg der Zoogende Dieren. 1761. (6), 504 pp. 4(of 11) plates.

Iste deel, 3de stuk. Vervolg der Zoogende Dieren. 1762. (6), 554, (4) pp. 1(of 7) plate.

Iste deel, 4de stuk. De Vogelen. 1762. (10), 1-352, 355-398, 401-452 pp. 2(of 8) plates.

Iste deel, 5de stuk. De Vogelen. 1763. (10), 618, (8) pp. 12(of 13) plates.

Iste deel, 6de stuk. Dieren Van Beiderley Leven. 1764. (8), 558, (4) pp. 3(of 7) plates.

Iste deel, 7de stuk. De Visschen. 1764. (8), 446 pp. 6 plates(LVII-LXII).

Iste deel, 8ste stuk. Vervolg Der Vissch. 1765. (10), 525, (67), 30 pp. 6(of 8) plates.

Iste deel, 9de stuk. De Insekten. 1766. (14), 640 pp. 6 plates(LXXI-LXXXVI).

Iste deel, 10de stuk. Vervolg der Insekt. 1766. (8), 528 pp. 5(of 7) plates.

Iste deel, 11de stuk. Vervolg der Insekten. 1767. (10), 750, (6) pp. 6(of 9) plates.

Iste deel, 12de stuk. Vervolg der Insekten. 1768. (8), 624 pp. 1(of 6) plate.

Iste deel, 13de stuk. Vervolg en Besluit der Insekten. 1769. (8), 534, (10) pp. 8 plates(XCIX-CVI)

Iste deel, 14de stuk. De Wormen En Slakken. 1770. (8), 530, (2) pp. 8 plates(CVII-CXIV).

1ste deel, 15de stuk. De Schulpdieren. 1771. (6), 458 pp. 5 plates(CXV-CXIX).
 1ste deel, 16de stuk. De Hoorens. 1771. (8), 629, (11) pp. 6 plates(CXX-CXXV).
 1ste deel, 17de stuk. De Zee-Gewassen. 1772. (8), 613, (1) pp. 13 plates(CXXVI-CXXXVIII).
 1ste deel, 18ste stuk. De Plantdieren. 1773. (2), XXV, (5), 226; (420) pp. 5 plates(CXXXIX-CXLIII).
 2de deel, 1ste stuk. (vol. 19) De Palmboomen. 1773. (4), X, 438, (2) pp. 3(of 4) plates.
 2de deel, 2de stuk. (vol. 20) De Boomen. 1774. (2), VIII, (6), 616, (2) pp. 6(of 7) plates.
 2de deel, 3de stuk. (vol. 21) De Boomen. 1774. (8), 688, (12) pp. 2(of 6) plates.
 2de deel, 4de stuk. (vol. 22) De Heesters. 1775. (10), 564 pp. 4(of 6) plates.
 2de deel, 5de stuk. (vol. 23) De Heesters. 1775. (8), 576 pp. 5(of 6) plates.
 2de deel, 6de stuk. (vol. 24) De Heesters. 1776. (8), 468, (12) pp. 8 plates(XXX-XXXVII).
 2de deel, 7de stuk. (vol. 25) De Kruiden. 1777. (8), 832 pp. 7 plates(XXXVIII-XLIV).
 2de deel, 8ste stuk. (vol. 26) De Kruiden. 1777. (8), 784 pp. 8 plates(XLV-LII).
 2de deel, 9de stuk. (vol. 27) De Kruiden. 1778. (8), 760 pp. 8 plates(LIII-LX).
 2de deel, 10de stuk. (vol. 28) De Kruiden. 1779. (8), 828 pp. 9 plates(LXI-LXIX).
 2de deel, 11de stuk. (vol. 29) De Kruiden. 1779. (8), 456, (29), (1 blank) pp. 5(of 7) plates.
 2de deel, 12de stuk. (vol. 30) De Bolplanten. 1780. (10), 558, (6) pp. 10 plates(LXXVII-LXXXIII).
 2de deel, 13de stuk. (vol. 31) De Grasplanten. 1782. (8), 616, (6) pp. 7 plates(LXXXVII-XCIII).
 2de deel, 14de stuk. (vol. 32) De Varens, Mossen, Enz. 1783. (10), 698, (12) pp. 12 plates(XCIV-CV).
 3de deel, 1ste stuk. (vol. 33) De Versteeningen. 1780. (2), VIII, (6), 552(=600) pp. 10(of 12) plates.
 3de deel, 2de stuk. (vol. 34) De Delfstoffen. 1781. (12), 700, (8) pp. 12 plates(XIII-XXIV).
 3de deel, 3de stuk. (vol. 35) De Steenen. 1782. (8), 638, (6) pp. 9(of 10) plates.
 3de deel, 4de stuk. (vol. 36) De Mynstoffen. 1784. (18), 498 pp. 7 plates(XXXV-XLI).
 3de deel, 5de stuk. (vol. 37) De Mynstoffen. 1785. (10), 360, (228) pp. 7 plates(XLII-XLVIII).

図版は全冊銅版彩色図。

第1冊 (1ste deel, 1ste stuk) :

見返しに墨書「リンナウス氏」、朱書「博物全書 三十七卷 動、植、石、ノ字」。pp. 330-350 (III. Hoofdstuk. Beschrijving van den Sater of Bosch-Mensch) に手垢多し。Pl. V (p. 336, Orang outang en een chimpansee) 欠落。

残存図版は、I(p. 126), II(p. 146), III(p. 148), IV(p. 238), VII(p. 396), 3. Deel Plaat I(p. 406), X(p. 486)。

Pl. I の付箋 :

「二 食蟻獸 (ミエルエーテル)」

「四 豕 (オウイン)」

「五 墨角獸 (インクホールン)」

「八 一角 (エーンホールン)」

Pl. IV の付箋 :

「小兒ノ重ナレル關節アル非常ノ骸骨ノ図」

「第三図 吾海浜ノ「デスメルト」魚 百三十一丁」

「第五図齊狼□ノ枝点アル虫 百八十五」

p. 424 に付箋「第三図炭魚一名黒魚 二百九丁」「第二図卓踏 歐羅巴洲ノ樹皮ヲ剥ク小鳥 和名「コノハヅク」」

第2冊 (1ste deel, 2de stuk)

p. 101(Leeuw 項目) に手垢、p. 300 に小木片、pp. 316-327(Philanders 項目) に手垢、p. 324 に挿入紙、pp. 327ff (Rhinoceros 項目) に手垢。後ろ見返しに紙縫挿入。

残存図版は、XI(p. 10), XIV(p. 182), XVI(p. 276), XIX(p. 358)。

第3冊 (1ste deel, 3de stuk)

Pl. XXII-XXVIII のうち XXVI(p. 267, Eenhoornachtig dier van Madagaskar)のみ存。p. 422 (Water-Zwyn, of Rivier-Varken 項目)に不審紙。

第4冊 (1ste deel, 4de stuk)

残存図版は、Pl. XXIX-XXXVIのうち XXXI(144), XXXIV(292)のみ。

Pl. XXX (欠)の付箋 (p. 120) :

「三十号 鷺及ヒ鷹ノ種類」

『第一図 粗悪ノ鷺 「デ、アレンド、ハン、ボンヂゲレー」』

Pl. XXXIの付箋 :

「第一図 王ノ雛雞ヲ盗ム鳥」

『第二図 「カロリナ」産ノ侵奪スル小鳥』

Pl. XXXIVの付箋 :

『第三十四号 日鴉曰「ガーイエン」等ノ種類』

『第二図 傍葛刺国産スル所ノ「ガーイ」鳥』

『第三図 「カナダ」産ノ褐色鳥「ブルイ子、ハン、カナダ」』

『第三図 「カナタ」産ノ鋭皮ヲ剥ク猫鳥』

『第四図 硬キ菓殻ヲ碎ク鳥原名「デ、イテカラーケル」』

『第五図 度乙都国産ノ鸚鵡「ドイツセ、パツペガーイ」』

『第六図 亜墨利加産ノ黄鳥原名「アメリカンセ、ゲールホゲル」』

『第七図 「ハング子スト」一名「バナナス、ホゲル」』

『第八図 「マイナテ」鳥一名「ミ子ユラ」鳥』

『第九図 「パラヂス」鳥ノ王原名「コンイング、デル、パラヂス、ホゲレン」』

Pl. XXXV (欠)の付箋 (p.352) :

「三十五号 日杜鵑曰啄木鳥等ノ種類」

『第一図 暹羅産鶏冠アル杜鵑』

『第二図 「コロマンデル」産ノ黒色ナル杜鵑』

『第五図 欧羅巴産廻項鳥原名「デラーイハルス」』

『第九図 「カナダ」産ノ斑文アル啄木』

『第十図 青色或灰色ノ啄木』

p. 398に紙縫と付箋 (Pl. XXXVI, Ysvogelen. 欠) :

『第一図 胸毛赤色ナル小氷鳥』

『第七図 「パルベチス」「ホツヘ」鳥 和漢名未詳』

『第九図 亞弗利加産ノ長尾ノ「コンケルチエ」』

『第十図 「カイエン子」産ノ鉄爬状ノ尾アル小鳥』

『第十四図 最微ノ花液ヲ吸収スル小鳥「アルレルカレインスト、プロエムソイゲルチエ」』

第5冊 (1ste deel, 5de stuk)

p. 161に付箋『第五図 原名「デ、ブリトール」一名「ルールドムベ」三百十一丁』

Pl. XXXVII - XLIXのうち、XLVII(p. 333)のみ欠。

Pl. XXXVIIの付箋 :

「卅七号 鷺及他ノ水禽ノ種類」

『第一図ハ水鷺原名「デ、ズイケル、ガンス」一名「ラングベク」七十四丁』

『第二図小尼鳥原名「ハット、ノン子チエ」七十七丁』

『第三図「デ、ゼー、パツペガーイ」鳥 八十五丁』

『第四図「デ、ゼーヘン」鳥 八十八丁』

『第五図「デ、ランエールス」鳥 九十二丁』

『第六図「ハット、ゼー、パールド」海馬鳥ノ義 九十三丁』

『第七図「デ、マゲルラーンセ」産ノ鷺 一百二丁』

Pl. XXXVIIIの付箋 :

『第一図「ピリツペンセ」鳥産ノ「ペリカアーン」鳥 百十丁』

『第二図「デ、フレガツテ」鳥 百十一丁』

『第三図褐色ノ「ゲカ」鳥』

Pl. XXXIX の付箋：

『三十九号「コルモラン」鳥ノ種類』

『第一図「デ、コルモラン」一名「ゼー、ラーフ」即海ノ朝鮮鴉 百十五丁』

『第二図「バッサ子ル」産ノ「ガンス」一名「ヤン、ハン、ゲンテ」 百二十一丁』

『第三図「ケールカリンダ」鳥又「バットン」鳥 百二十九丁』

Pl. XL の付箋：

『四十号潜水ノ鳥及び「フーテン」鳥の種類』

『第一図水ニ潜ル大鳥ニテ斑点アルモノ原名「ゴローテ、ゲフラクテ、ヅイケル」 百三十六丁』

『第二図原名「フート」鳥和名未詳 百卅八丁』

『第三図原名「グトケ、ガーブ」鳥 和名未詳 百四十三丁』

Pl. XLI の付箋：

『四十一号海燕及ヒ「ステル子」鳥ノ種類』

『第一図斑点アル海燕一名「マツレモツケ」 百四十八丁』

『第二図原名「ゲストレープテ、ストロンチアゲル」 百五十三丁』

『第三図大ナル海「ズワルユウ」鳥 百五十五丁』

『第四図黒色ナル「ステルン」鳥 百五十八丁』

『第五図「ゲルケールド、スナヘル」鳥即顛鼻鳥ノ義 百六十丁』

Pl. XLII の付箋：

『四十二号「フラミンゴ」鳥「レベラール」鳥及ヒ戴冠鳥ノ類』

『第一図「フラミンゴ」鳥、和漢名未詳 百六十二丁』

『第二図原名「デ、レベラール」一名膏藥籠鳥 百七十丁』

『第三図戴冠鳥原名「デ、カロン」鳥 百八十丁』

Pl. XLIII の付箋：

『四十三号鷺（レイゲルス）及ヒ「ブトーレン」鳥ノ種類』

『第一図叫呼鳥原名「デ、クワク」 二百丁』

『第二図紫臙鷺原名「ブルプレ、クイフ、レイゲル」 二百六丁』

『第三図「ゲフラクテ、カラツベン、エーテル」鳥即チ平地ノ蟹ヲ喰フ鳥ノ義 二百十丁』

『第四図「ウヲユデ、アーピエ」即チ喰フ鳥ノ義 二百十丁』

Pl. XLIV の付箋：

『第一図鴨崎ニ住ム鴉原名「カープス、カーウ』

『第二図「ラブランド」産ノ鴨原「ラブランドセ、ス子ブ」 二百三十四丁』

『第三図灰色ノ「クッテ、プレヒエル」鳥和漢名未詳 二百四十七丁』

『第四図斑点アル「プレヒエル」鳥和漢名未詳 二百五十丁』

『第五図「ゲリエル」鳥一名「ドールン、スルイベル」鳥 二百六十丁』

Pl. XLV の付箋：

『四十五号 土塊鳥（カルイト）其ハ小水雞及「デ、ラッル」等ノ種類』

『第一図「デ、カルイト」即土塊鳥ノ義 二百六十四丁』

『第二図「デ、スコル、アーカステル」鳥 二百六十七丁』

『第三図小水雞原名「ヘットワーターボエンチエ」 二百七十二丁』

『第四図「ブルイ子、キリアルギイン」 二百七十七丁』

『第五図「ピリッ」鳥産ノ「ラル、」鳥 二百八十二丁』

『第六図「キルル、メーユウ」鳥 和漢名未詳 二百八十三丁』

Pl. XLVI の付箋：

『四十六号「ホゲルストルイス」及ヒ「カスワリス」鳥ノ種類』

『第一図「エチラピセ」産ノ「テラプガンス」鳥 二百九十七丁』

『第二図「デ、ホゲルストルイス」 二百九十九丁』

『第三図「デ、カスワリス」鳥 三百十丁』

「A符ハ此諸鳥ノ体中ニ於テ貴フヘキ鳥毛ニテ筆ト作ベシ」

Pl. XLVII (欠、p. 332-333) の付箋：

- 『四十七号 孔雀 (パーユウエン) ヤ雉 (ハイサンテン) 「パテリセン」ノ種類
- 『第一図「チベット」産の孔雀原名「デ、パーユウ、ハン、チベット」三百三十五丁』
- 『第二図被冠アル雉原名「ゲクロンデ、ハイサント」三百八十九丁』
- 『第三図アメリカ産雞冠アル雉原名「ゲクイフデ、ヘルドラエン」 四百九丁』
- 『第五図「メキシコ」産ノ養冠アル鶉原名「ゲクイフデ、クアルテル、ハン、メキシコ」 四百二十七丁』

Pl. XLVIII の付箋：

- 『四十八号 鳩 (ヅイフ) ヤ告天子 (レーウリカ) 「スプレーウ」鳥等ノ種類』
- 『第一図「ヤマイカ」産の頭の青色なる鳩原名「ブラーウ、コップ、ヅイフ、ハン、ヤマイカ」 四百四十八丁』
- 『第二図岬崎ノ告天子 (ヒバリ)。原名「カープセ、レーウリク」 四百六十八丁』
- 『第三図「ルイシアナ」産の「スプレーウ」鳥 四百七十六丁』
- 『第五図「スワルテ、フリエゲンハンゲル」即黒鷲ノ義 四百九十丁』
- 『第六図「ベルク、メレル」鳥即山ニ住ム「メレル」鳥ノ義 四百九十四丁』
- 『第七図「カナダ」産の「ケルンベートル」鳥即核実ヲ喰フ鳥ノ義 五百二丁』

Pl. XLIX の付箋：

- 『四十九号 雀 (モスセン) ヤ。小鳥 (メーセン) 「ヒンキ」鳥等の種類』
- 『第一図亞弗利加産の「ケルンベートル」即菓実ヲ喰フ鳥の義 五百五丁』
- 『第二図「ス子ガリ」鳥和漢名未詳 五百九丁』
- 『第三図鷄冠アル「コリヲウ」鳥和漢名 五百十六』
- 『第四図「ハット、ウエーニウチエ」即小鰐鳥ノ義 五百二十七丁』
- 『第五図「ポール」国産の「メース」鳥一名「ハンク子スチエ」 五百九十丁』
- 『第六図赤頭の「マナキン」鳥 六百一丁』
- 『第七図「ダグスラブ」昼眠鳥ノ義一名「ゲイテンメルケル」梟ノ一種 六百十五丁』

第6冊 (1ste deel, 6de stuk)

p. 152 (Gekko 項目) に挿入紙。Pl. L-LVI のうち L(p. 30), LIII(p. 202), LVI(p. 452) 残存。

Pl. L の付箋：

- 『第五十図 玳瑁及飛竜ノ類』
- 『第一第二第三図ハ海玳瑁ノ幼少ナルモノ 卅一丁』
- 『第四図東印度産ノ飛竜原名「デラーキエ」一名飛蜥 六十九丁』

Pl. LI (欠) の付箋 (p. 93)：

- 『第五一図 虫原名「サラマンデルス」ノ類』
- 『第一図亞墨利加産ノ水蟲原名「ワーテル、サラマンデル」 九十四丁』
- 『第二図「アムポイ子」産ノ背ノ鋭利ナル蟲原名「セルブ、ルグ」 九十六丁』
- 『第五図歐羅洲産ノ「ランド、サラマンデル」即陸ニ住ム虫ノ義 百四十三丁』
- 『第六図齊狼島産ノ「ゲッコ」蟲ト云フモノ 百五十二丁』
- 『第七図蝦蟆様ノ一種ノ蟲 百五十六丁』
- 『第八図齊狼島産ノ水蜥原名「ワーテルハーグジシエ」 百六十五丁』

Pl. LIII の付箋：

- 『第一第二図蝦蟇水産及ヒ陸産ノ蝦蟇交接分娩ノ図 二百六丁』

Pl. LIV (欠) の付箋：

- 『第一図東印度産スル雷鳴蛇一名鐸蛇 三百十一丁』

Pl. LV (欠) の付箋：

- 『蝮蛇及小蛇ノ種類』
- 『第二図二本産及拂良察産ノ蝮蛇 三百七十丁』
- 『第六図印度産ノ杖蛇』四百十七

Pl. LVI の付箋：

- 『第五十六号 「ロゲン」(魚名)及鮫ノ種類』
 『第一図好游魚原名「テリル、ログ」 四百五十八丁』
 『第二図火斗鮫原名「スコップ、ハーイ」和名「シモクサメ」西印度ニ産ス 四百八十六丁』
 『第三図欧羅巴洲産ノ海鬼原名「ゼー、ズイヘル」和名「アンコウ」 五百三十丁』

第7冊 (1ste deel, 7de stuk)

Pl. LVII(p. 82) の付箋:

- 『五十七号 「アーレン」(キダゴ) 鱒等ノ種類』
 『第二図母鱒ノ西印度ニ産スルモノ キダゴ長崎方言 海鰻ハ「ハモ」仙台ノ「ハモ」ハ「アナゴ」ナリ真ノ海鰻ニアラズ』

Pl. LVIII(p. 106) の付箋:

- 『五十八号 裸背魚「ブローテ、ルゲン」海狼魚「ゼー、ウラルフ」等ノ種類』
 『第一図西印度産ノ裸背魚一名「ギムノツツ」 百七丁』
 『第五図「ハルウイック」産ノ茸魚 百四十七丁』
 『第七図「ピエテルマン」魚即チ名ツケ親ノ義 百五十丁』

Pl. LIX(p. 198) の付箋:

- 『五十九号 石アル海魚ヤ綠色及ヒ黑色ナル鱸魚等ノ種類』
 『第二図綠色ナル鱸 二百三丁』
 『第五図泥鱸ヲ開剖シタル状 二百十九丁』

Pl. LX(p. 228) の付箋:

- 『第五図垂洩多キ魚原名「デ、スノットルフ」一名「ルムプ」「マナカツウ』』

Pl. LXI(p. 266) の付箋:

- 『第六十一号 「ヲラニエ」(地名) 魚太陽魚等ノ類』
 『第一図原名「デ、ドラド」魚和漢名未詳 二六八丁』
 『第二図川ニ産スル「ドルヒン」魚 二七三丁』
 『第四図雷魚』
 『第五図原名「デ、ドンデルパド」即雷路魚ノ義和名「メバル」(長崎方言)』
 『第六図西印度産ノ銀魚漢名鱒魚「ヲシキ」魚 三百十二丁』

Pl. LXII(p. 328) の付箋:

- 『第六十二号 暗礁魚海紅魚等ノ類』
 『第一図牝豕魚又舌状ノ如ナル鱧原名「エーン、ゾヂン」 三三一丁』
 『第二図曲刀ヲ加ルカ如キ線アル暗礁魚 三五八丁』
 『第三図背上長尾アル魚 三六四丁』
 『第四図暗礁(デ、クリプ) 魚一名軍卒魚(ソルダーテンヒス) 三六九丁』
 『第五図金光アル紅魚 三七六丁』
 『第七図「ラムヘル」魚和漢名未詳 四百三十九丁』

第8冊 (1ste deel, 8ste stuk)

* 2 の挿入紙に墨書「鱗類」。

Pl. LXIII(p. 18) の付箋:

- 『第六十三号 寂魚火魚等ノ種類』
 『第一図「ゴマズイ」又「モウヲ」魚ノ類原名「デ、ヤコブ、エヘルツエン」魚岬崎ノ辺ニ住ム海魚也』
 『第二図『和漢名未詳原名「ヘット、ロートスマン子チエ」(按針牡魚ノ義) 六丁』
 『第三図鱒魚和名タナゴ即西印度産ノモノ原名「ウェストインジセ、マカレール」 六十四丁』
 『第四図竹麦魚和名「ホウボウ」蘭名「カープセポーン」 八十三丁』
 『第五図飛魚蘭名「フリエゲンデ、ヒス」即飛魚ノ義和名トビウヲ』

Pl. LXIV(p. 92) の付箋:

- 『第六十四号 鯧魚并度乙都産ノ「ホレル」魚等ノ類』
- 『第一図原名「デ、ホゲケーケル」九十二丁』
- 『第二図和名「ナマズ」漢名鯧魚原名「メイルハル」百二丁』
- 『第三図西印度産ノ「バツゲル」魚即泥魚ノ義 百十五丁』
- 『第四図「ハルナスマン」即鎧ヲ着タル武士ノ如キ魚ノ義 和漢名未詳 百廿四丁』
- 『第六図「ホーグルグ ブラーセンサルム」佝僂セル紅鰾魚ノ義 二百二十丁』
- 『第七図此ハ「ホーグベク」魚即チ高嘴魚ノ義和漢名未詳 二百廿六丁』
- 『第八図和名ヤカラウヲ漢火弩魚蘭名煙管魚「タバクスペープヒス」 二百二十八丁』

Pl. LXV(p. 228) の付箋：

- 『第六十五号 喇叭管魚鳴魚及飛魚ノ種類 二二六丁』
- 『第一図原名「トロンベッテル」魚即喇叭管魚ノ義』
- 『第二図「スニブ」魚即鳴魚ノ義 二百五十丁』
- 『第三図「ラリッパンツ子ウス」和名「サヨリ」漢名未詳』
- 『第四図「フリエゲンデ、ヒス」即チ飛魚ノ義和名未詳 二七三丁』

Pl. LXVI(p. 276) の付箋：

- 『第六十六号 王ノ鱸魚「サルゼーン」(地中海中ノ島名) 島ノ魚「アイースヨヒス」魚ノ種類』
- 『第一図「デ、ヒンゲル、ヒス」即チ指魚ノ義和漢名未詳 二七八丁』
- 『第三図 此ハ雌ノ鱸魚和漢名未詳 三百三十丁』
- 『第四 雞魚和名キス「サルゼン」島産ノ魚一名「ペルセル」皮革魚ノ義』
- 『第五 原名「アンシラ、ヒス」和漢名未詳 三四八丁』

Pl. LXVII(p. 378) の付箋：

- 『第六十七号 「ステエン、カルペル」一名「カルツ」「シ子—セ(支那)、ゴードヒス(金魚)」「ホールン」「ルイス」等ノ種類』
- 『第一図 原名「リヒエル、ゴヒエ」一名「ゲロンデル」和漢名未詳 但川ニ産スルモノカ 三百八十丁』
- 『第二図 原名「ステエンカルペル」一名「カラウス」此魚和漢名未詳 「タイ」歟 三百八十三』
- 『第三図 支那産ノ金魚原名「シ子—セ、ゴードヒス」 四百七丁』
- 『第四図 原名「ブランケ、ホールン」乃白魚ノ義 四百廿二丁』
- 『第六図 原名「アステルリング」一名「子ステルイング」即巢ヲ造ル魚ノ義 四百三十六』

Pl. LXVIII (欠) の付箋 (p. 453)：

- 『第六十八号 骨角魚(メールンベエーン)及石磨魚(モレンステエンヒス)ノ種類』
- 『第二図 原名「ラウデ、ウエーフ」即老雌魚ノ義和名「シノタイ」カ 四九九丁』
- 『第三図原名「ストレーケーヅルヒス」和漢名未詳』
- 『第四図和名「ウミスゞメ」原名「クーク、クーク」魚(ヒス)、即チ杜沈ノ義 四七二』
- 『第五図 原名「ラップブラーセル」即膨張魚ノ義ニシテ河豚魚ノ一種 四百八十丁』
- 『第六図原名「モレンステエン、ヒス」即チ石磨魚ノ義和名「マンボウサメ」又「ウキ、トモ云フ 四百九十三』
- 『第七図和名「ウキキ」又「マンボウ」漢名未詳 第六図石磨魚ノ一種 四百九十四』

Pl. LXIX(p. 400) の付箋：

- 『第六十九号 三種ノ異常珍奇魚ノ種類』
- 『第一図東印度ノ一角魚原名「ラースト、インヂセ、ホールンヒス」 四百六十二丁』
- 『第二図岬崎ニ住ム膨張魚原名「カープセ、ラップブラーセル」和名「トラフク」 四百八十二丁』
- 『第三図東印度産ノ釘魚原名「ラーストインヂセ、ペン子ヒセ」 五百一丁』

Pl. LXX (欠) の付箋 (p. 497)：

- 『第一図円毬魚一名「ゼーエゲル」和名ナモミフグ 四百九十八丁』
- 『第二図原名「ゾイフエ」魚即鳩魚ノ義 四百九十九丁』

『第四図甲冑魚一名「メスヒスエ」 五百十三丁』

『第六図海馬原名「ヘット、ゼーパールヂエ」和名「タツノヲトシコ」又「ラクゼ」 五百十七丁』

第10冊 (1ste deel, 10de stuk)

Pl. LXXVI-LXXXIIIのうち LXXVIII(p. 58), LXXIX(p. 134), LXXX(p. 156), LXXXIII(p. 382), LXXXIII(p. 456) 存。

第11冊 (1ste deel, 11de stuk)

遊紙の挿入紙に墨書「陸上蟲種類三卷」。Pl. LXXXIV-XCVIIIのうち LXXXIV(p. 8), LXXXV(p. 54), LXXXVI(p. 118), LXXXVIII(p. 222), LXXXIX(p. 282), XC(p. 390) 存。

第12冊 (1ste deel, 12de stuk)

Pl. XCIII-XCVIIIのうち XCIV(p. 44)のみ存。

第19冊 (2de deel, 1ste stuk)

Pl. I-IVのうち II(p. 240), III(p. 274), IV(p. 384) 存。

第20冊 (2de deel, 2de stuk)

Pl. V-XIのうち IX(p. 404)のみ欠。

第21冊 (2de deel, 3de stuk)

Pl. XII-XVIIのうち XIII(p. 135), XIV(p. 187)のみ存。

第22冊 (2de deel, 4de stuk)

Pl. XVIII-XXIIIのうち XIX(p. 99), XX(p. 195) 欠。

第23冊 (2de deel, 5de stuk)

Pl. XXIV-XXIXのうち XXVII(p. 349) 欠。

第25冊 (2de deel, 7de stuk)

表紙に墨書「イ印 三十七本」。

第28冊 (2de deel, 10de stuk)

Pl. LXIIの付箋：

『首怛 仙台封内ニ産セス中国西国ニハ原野ニ生スト云フ世ニ仙台萩ト云フ草アリ即野決明ナリ此草ニ似タルモノ也ト云フ○随軍茶ハ仙台ノ「キハギ」ノコトナリ兼花此ニ似テ非ナリトソ』

Pl. LXIVの付箋：

「第一種 葛葉及花蒼蔓 第二種 紫藤ノ一種夏藤一名土用藤又姫藤 (仙台方言)」

Pl. LXIVの付箋：

「第一種 大巢菜 ノエンドウ 第二種 メトハキ 第三種 百脈根 コカ子ハナ 第四種 センダイハキ」

Pl. LXVIの付箋：

「第一種 苦菜 ケシアザミ○ノゲシ○ケシナグサ 第二種 旋覆花 ヲタルヤ 第三種 龍々菜 ヲニタビラコ 第四種 和漢名未詳 右四品和蘭ノ的芬別児屈先生ノ日本ニテ集ムル所ナリ」

Pl. LXIXの付箋：

「蒲公英ノ一種ムラサキタンポト呼フアリ一名ヤリグサ (芸州) センボンヤリ (加州) 山中陰地ニ生ズ葉ハ潤ク厚シテ尖リナク背ニ白毛アリ花小クシテ浅紫色又内浅紫外紫赤色

又白花ノモノアリ花後褐絮ヲナシ帚形ノ如シ莖ニ白毛アリ此集解ニ謂ユル大丁草一名焼金草（本啓二十三卷十三丁）

第 29 冊 (2de deel, 11de stuk)

Pl. LXX-LXXVI のうち LXXI(p. 157), LXXVI(p. 433) 欠。

Pl. LXXIII の付箋：

『「ヂヤワ」産ノ錦荔枝蘭名「バルセムアッペル」ヂヤワ名「モモルヂカ」(第一種) 第二種「カラバイエ」一名メロエンチエ』 第三種ハヂヤワ産ノ「シシーラス、アングラタ』』

第 30 冊 (2de deel, 12de stuk)

p. 354 に付箋『第四図 棘刺蟲 原名「デ、ステケル」一名尾ニテ刺ス蟲 原名「ドールン、スタールト」百十四丁』。

第 33 冊 (3de deel, 1ste stuk)

Pl. I-XII のうち I(p. 203), VII(p. 443) 欠。

第 35 冊 (3de deel, 3de stuk)

Pl. XXV-XXXIV のうち XXV(p. 55) のみ欠。

第 36 冊 (3de deel, 4de stuk)

p. 370(Oplissing in Salpeter-Zuur of Sterk Water 関係) に不審紙。

p. 374(Kwikzilver 項目 Vervalsching hoe te ontdekken 関係) に不審紙。

第 37 冊 (3de deel, 5de stuk)

pp. 133-154(Het Koper en de Koper-Etsen 関係) に手垢。

38

[F034.93/1732.0/1=dut]

Hübner, Johann (1668-1731)

De Staats- En Koeranten-Tolk. Of Woordenboek Der Geleerden En Ongeleerden, Waar in zo wel De Godsdiensten en Geestlyke Ordens, de Ryken en Staten, Zeën, Meiren, Eylanden, Rivieren, Steden, Vestingen, Kastelen, Havens, Bergen, Voorgebergdens, Passen, en Bosschen, de Linien van de Duitse hoge huizen, de Geestlyke en Wereldlyke Ridder-ordens, Wapens, Ryksdagen, geleerde Genoodschappen, Gerichtshoven, Civile en Militaire Ampten te water en te land, Het onderscheyd der Mylen, voornaamste Munten, Maat, en Gewicht, de benamingen der zaken die in de Krygsbouwkunde, Artillery, Kampementen, Slag-orders, Belegeringen, Scheepvaart, onderscheyd der Schepen, en de daar toe behorende dingen, in gebruik zyn, Gelyk ook de woorden die in de koeranten en den daaglykschen omgang voorkomen, en uit vreemde spraken ontleent zyn, benevens de daaglyksche Rechtstermen en andere kunstwoorden klaar en duidlyk beschreven worden. In het Hoogduitsch uytgegeven en met een Voorrede verzelt Door Den Heer Johan Hubner, Rector van St. Jan te Hamburg. En nu volgens den twaalfden druk vertaalt.

Te Leyden. By Dirk Haak En Samuel Luchtmans, 1732.

Frontispiece, (6), 1029, (1 blank) pp. (257x215mm)

背表紙に「HUBNERS WOORDENBOEK I. DEEL」と印字。表紙に「地理」と朱書。p. 91 に小紙片を貼付。p. 984 に小紙片を挿入。口絵に「文政己卯」の朱印

Hübner, Johann (1668-1731)

Algemeen Kunstwoorden-Boek Der Wetenschappen. Waar in de eige Benaamingen van al het geene in het gansche Ryk Der Natuur gevonden word, nevens die van allerlei Kunsten, Wetenschappen, Staats- en Oorlogs-Kundige Zaken, Ridderlyke Oeffeningen, Ambachten, enz. verklaart worden. Dienende tot een Tweede Deel van De Staats- En Koeranten Tolk. In het Hoogduitsch ten zesden maale uitgegeeven; en met een Voorrede verzelt door den Heere Johannes Hubner, En uit verscheide andere Autheuren en Talen verzamelt en vermeerdert Door Arn. Henr. Westerhovius, V. D. M. Gymn. Goud. Rector.

Te Leyden, By Dirk Haak En Samuel Luchtmans, 1734.

Frontispiece, (14), 919 pp. (254x210mm)

背表紙に「HUBNERS WOORDENBOEK II. DEEL」と印字。口絵に「文政己卯」の朱印。

Jacobs, Jan Bernard

Vroedkundige Oeffenschool, Vervattende In een klein bestek meerderendeels alles, 't geen tot deze Konst eenige betrekking heeft, de Geneeskunde uitgezonderd, uitgegeeven bij wijze van Lessen, Door Den Professor Jacobs. Met kopere Plaeten.

Te Gend, Bij J. F. Vander Schueren, in de Brijdelstege, bij d'Appel-brugge. M. D. CC. LXXXIV.

(20), 432 pp. (262x205mm)

表紙に墨書「へ印」。図版 21 図すべて欠。

Kaempfer, Engelbert (1651-1716)

De Beschryving Van Japan, Behelsende Een Verhaal Van Den Ouden En Tegenwoordigen Staat en Regeering van dat Ryk, Van Deszelfs Tempels, Paleysen, Kasteelen En Andere Gebouwen; van deszelfs Metalen, Mineralen, Boomen, Planten, Dieren, Vogelen en Visschen. Van de Tydrekening, en Opvolging van de Geestelyke en Wereldlyke Keyzers. Van De Oorspronkelyke Afstamming, Godsdiensten, Gewoonten en Handwerkselen der Inboorlingen, en van hunnen Koophandel met de Nederlanders en de Chineesen. Benevens Eene Beschryving Van Het Koningryk Siam. In 't Hoogduitsch beschreven door Engelbert Kaempfer, M. D. Geneesheer van het Hollandsche Gezantschap na 't Hof van den Keyzer, Uyt het oorspronkelyk Hoogduitsch Handschrift, nooit te vooren gedrukt, in het Engelsch overgezet, door J. G. Scheuchzer, Lidt van de Koninklyke Maatschappy, en van die der Geneesheeren in London. Die daar by gevoegt heeft het Leven van den Schryver. Voorzien met kunstige Kopere Platen, Onder het opzicht van den Ridder Hans Sloane uytgegeeven, En uyt het Engelsch in 't Nederduitsch vertaalt.

'tAmsterdam, By Jan Roman De Jonge, Boekverkoper in de St. Luciesteeg, tusschen de Weesplaats en Kalverstraat. 1733.

Frontispiece, (4), 50, 500 pp. 32 plates, 3 maps. (200x320mm)

表紙の貼紙に「一七三三年（二一八年前）版 日本（オランダニテ出版）」と墨書。見返しに「K: M: R: quan say.」との朱印(20x37mm)。標題紙に「仙台学府図書」「伊達伯観瀾閣図書印」。全体によく使用。

赤通し p. : (本文) 9, 10, 37, 146, 276, 383.

小紙片貼付 p. : 381, 384, 459, 493.

図版付箋の墨書 :

- p. 14, 「Tab 2」(墨書)に「暹羅国ノ都府イユディア、ノ地形」
- p. 20, III. Tafelに「暹羅王城」「同国寺院」「同国船ノ図」「仏像」
- p. 24, IV. Tafelに「暹羅国ノ塔」「塔ノ基」
- p. 24, V. Tafelに「暹羅国ベルカラム (地名) 寺内ノ景色」「仏像」
- p. 24, VI. Tafelに「鐘屋」「ベルカラムノ墓所ニアル金粉ヲ以テ塗タル塔類」
- p. 30, Tab. VIIに「暹羅大河メイナム支流ノ図」
- p. 160, XVIII. Tafelに「伊勢大神宮」
- p. 272, XX. Tafelに「権現様御印」「台徳院様御印」
- p. 290, 無番図版に「日本買船」「全上ノ後形」
- p. 322, XXX. Tafelに「嬉野温泉」「小倉」
- p. 334, XXVI. Tafelに「播州室ノ図」
- p. 336, XVII. Tafelに「標題ニ松島トアレトモ伝ニ省之」
- p. 344, XXVII. Tafelに「京都」
- p. 354, 地図に「四日市ヨリ浜松迄」
- p. 354, Tafel A.XXIXに「浜松ヨリ原迄」
- p. 376, XXXI. Tafelに「御営中拝礼之間」
- p. 376, XXXVI. Tafelに「京都三十三間堂」

42

[F283.59/1785.0/=dut]

Kok, Jacobus (-1788)

Vaderlandsch Woordenboek; Door Jacobus Kok. Eerste[-etc.] Deel. Tweede Druk. Met Kaarten, Plaat en Pourtraitten.

Te Amsterdam, Bij Johannes Allart. MDCCLXXXV[-etc].

25 (of 38) vols. (223x136mm)

1ste deel. AA—AD. 1785. [2de dr.] Frontispiece, (4), 350, XII pp.

2de deel. AE—AL. 1785. [2de dr.] [351]-737, (1 blank), (1), (1 blank) pp. 4 plates, 4 tables.

3de deel. AM. [739]-1113 pp. 3 plates.

4de deel. AN.—AZ. 1786. [2de dr.] (6), [1115]-1409 pp. 4 plates, 2 tables.

5de deel. BAA.—BE. 1786. [2de dr.] (6), 341 pp. 4 plates.

6de deel, lacking.

7de deel. BO. [611]-898 pp. 4 plates, 6 tables. Preliminary pages lacking.

8ste deel. BRA.—BYS. 1787. [2de dr.] (6), [899]-1186, (16) pp. Pp. (17)ff lacking. 4 plates.

9de deel. CLA.—CLU. 1788. [2de dr.] (4), 325, (1 blank) pp. 4 plates.

10de deel. COB.—CYS. 1788. [2de dr.] (4), [327]-597 pp. 4 plates, 1 table.

11de deel. DA.—DIO. 1788. [2de dr.] (4), 240 pp. Pp. 241ff lacking. 3 plates.

12de deel. DIR. 1789. [2de dr.] [321]-632 pp. 4 plates.

13de deel. DR—EN. 1785. (16), 332 pp. 4 plates, 1 table, 1 map.

14de deel. EP—EZ. 1785. (4), 608, XII, (1), (1 blank) pp. 4 plates.

15de deel. FAA—FRA. 1786. (4), 329, (1 blank), (1), (1 blank) pp. 4 plates, 6 tables.

16de deel. FRE—FY. 1786. (4), [331]-698, (1), (1 blank) pp. 4 plates.

17de deel. GA—GEY. 1787. (4), 382, (1), (1 blank) pp. 3 plates.

18de deel. GHI—GYS. 385-774 pp. 5 plates.

19de deel. HAA—HAAR. 1788. (4), 2, 384 pp. 3 plates.

20ste deel. HAA—HOL. 1789. VI, 721, (6), (1 blank) pp. 3 plates.

21ste deel. H.—K. 1789. (4), 364, (4) pp. 4 plates.

22ste deel, lacking.
23ste deel. M—P. 1790. (4), 367, (1 blank) pp. 4 plates.
24ste deel. PEC.—ROT. 376, (1), (1 blank) pp. 4 plates, 1 map.
25ste deel. P—R. 1791. (6), 403, (1 blank) pp.
26ste deel. R—S. 1792. (4), 350 pp.
Deel 27-33, lacking.
34ste deel. Y—Z. 1795. (4), 317 pp. 4 plates.
Deel 35 and Byvoegzels [I-III], lacking.

全冊表紙欠。

Deel 1-12 は再版。19de deel は J. Kok の死後出版。20ste deel 以降、標題の一部を「Oorspronklyk Verzameld Door Jacobus Kok.」と変更。

Deel 1 口絵に墨書「S」。

Deel 2 遊紙に「本国語解 十九ノ内」。

Deel 16 遊紙に朱書「コック氏人名字引 十六」。

Deel 19 遊紙に朱書「史 二十六本物 廿九番」。

Deel 20 略標題紙に墨書「本国語解 <十九ノ内> 式十五ノ内」。

43

[F289/KO1825.0/=dut]

Kolli, Charles Léopold de (1757-1825)

De Nieuwe Trenck, Of Gedenkschriften Van Den Baron De Kolli, Betrekkelyk Tot Zijne Geheime Zending En Gevangenschap In Frankrijk. Door Hem Zelfen Beschreven. Uit het Engelsch vertaald.

Te Amsterdam, bij J. C. Van Kesteren. MDCCCXXV[1825].

VIII, 272, (4) pp. (208x125mm)

表紙欠。略標題紙に「仙台学府図書」印。標題紙にヴァンセンヌ城 Het Donjon van Vincennes 図。p. [1] に Ferdinand VII. Koning van Spanje. の肖像。英語原書 Memoirs of the Baron de Kolli, relative to his secret mission in 1810 for liberating Ferdinand VII., King of Spain. London, 1823. のオランダ語訳。

44

[F440/1773.0/=dut]

Lalande, Joseph Jérôme François de (1732-1807)

Astronomia Of Sterrekunde, Door Den Heere De La Lande, Koninglyk' openbaar' Leeraar der Wiskunde; Lid van de Academiën der Weetenschappen van Parys, Londen, Petersburg, Berlyn, Stockholm, Bologna, der Hollandsche Maatschappye te Haarlem, enz. enz. Koninglyken Censor. Naar den tweeden, verbeterden, en vermeerderden druk uit het Fransch vertaald Door Arnoldus Bastiaan Strabbe, Mathematicus te Amsterdam. En in het licht gebragt onder het opzicht van Cornelis Douwes, Mathematicus en Examineur der Zee-Officieren en Stuurlieden wegens het Ed. Moog. Collegie ter Admiraliteit te Amsterdam, Lid van de Hollandsche Maatschappye der Weetenschappen te Haarlem, Etc. Etc. Eerste[-Vierde] Deel.

Te Amsterdam, By Jan Morterre, Boekverkooper. MDCCLXXIII[-MDCCXXX].

4 vols. (234x143mm)

1ste deel. 1773. (2), [I]-XLVIII, 233-234, LI-LXXXXI, (2), [1]-232, 235-605, (1 blank) pp. 5 folding plates, 1 table.

2de deel. 1775. (2), 570 pp. 9 plates, 1 table.

3de deel. 1777. (2), 579, (1 blank) pp. 21 plates, 1 table.

4de deel. 1780. (2), 636, (6) pp. 8 plates.

各冊標題紙に「仙台学府図書」印。第1冊見返しに「Gebonden Door A.V.Rossum te Amsterdam」との製本業者ラベル。第3冊巻末、図版の始まる前に紙縫一本挿入。

45

[F440/1773.0/5=dut]

Lalande, Joseph Jérôme François de (1732-1807)

Sterrekundige Tafelen Van Zon En Maan, De Planeeten, Vaste Sterren, En De Satellieten Van Jupiter En Saturnus; Benevens de Verklaaring en 't Gebruik van die zelfde Tafelen. Door Den Heere De La Lande, Koninglyk openbaar Leeraar der Wiskunde; Lid van de Academiën der Weetenschappen van Parys, Londen, Petersburg, Berlyn, Stokholm, Bologna, der Hollandsche Maatschappye te Haarlem, enz. enz. Koninglyken Censor. Naar den tweeden, verbeterden, en vermeerderden druk uit het Fransch vertaald Door Arnoldus Bastiaan Strabbe, Mathematicus Etc. te Amsterdam.

Te Amsterdam, By Jan Morterre, Boekverkooper. MDCCXXX[1780].

(2), 544 pp. 1 table. (234x143mm)

背に墨書「□ランテ氏 天文学 五本」。p. 511 挿入紙に墨書「億 | 千万 | 百万 | 十万 | 万 | 貫 | 百 | 十 | 一 | 分 | 厘」。

46

[F849.3/1829.0/=dut]

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Grammatica, Of Nederduitsche Spraakkunst, Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 'T Algemeen. Derde Druk.

Te Leyden, Deventer en Groningen, bij D. Du Mortier En Zoon, J. De Lange En J. Oomkens. MDCCCXXIX[1829].

IV, 125, (1 blank) pp. (158x99mm)

2 copies.

同版 2 冊。

- a. 表紙欠。裏表紙存。遊紙に朱書「マーシャピー氏 文法書」。墨痕、手垢あり、よく使用。
- b. 表紙欠。pp. 7-11 に手垢多し。

47

[F414/1837.0/=dut]

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

Volks-Meetskunde, Of Onderwijs Tot Nuttig Gebruik. Met Platen. Tweede Druk. Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 'T Algemeen.

Te Amsterdam, bij De Erven Hendrik Van Munster En Zoon En Johannes Van Der Hey En Zoon. 1837. De prijs is 65 cents.

12 copies. (161x97mm)

XXIV, 157, (1 blank) pp. 4 folding plates.

本文は主人 (De Heer) と庭師 (De Tuinman) の問答体。同版 12 冊の内、特徴的なもの 2 点を挙げれば以下の通り。」

- a. 表紙貼紙に「マーシャツピー氏 測量書」、下げ札に「測量書 壹冊 下柙第三号」。
b. 下げ札に「渾澆測算術書 一冊」。

48

[F410/1839.0/=dut]

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Volks- Wis- En Werktuigkundig Lees- En Leerboek. Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 'T Algemeen.

Te Amsterdam, bij De Erven Hendrik Van Munster En Zoon En Johannes Van Der Hey En Zoon. 1839. De prijs is f 1.00.

3 copies. (165x96mm)

IV, 377, (1 blank) pp. 3 folding plates.

同版 3 冊のうち 1 冊：表紙に朱書「蘭書」、遊紙に墨書「器械学書 三冊之内 重学」、下げ札に墨書「千八百三十九年蘭府開版 窮理機械学書 一冊」。

49

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

[F949.31/BL1850.0/=dut]

Bloemlezing Uit Nederlandsche Dichtwerken. Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 'T Algemeen. 1847. Tweede Druk.

Leiden, D. Du Mortier En Zoon. 1850.

17 copies. (117x183mm)

XVI, 175, (1 blank) pp.

同版 17 冊のうち、2 冊は表紙欠。また 1 冊の表紙に「マーシャツビ氏詩集」と朱書。また別の 1 冊に「マーシャツピー 詩集 壹冊 下柙第三号」との下げ札。

50

[F150/TR1851.0]

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Trap Der Jeugd. Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 'T Algemeen. Twaalfde Druk.

Te Leiden en Deventer, bij D. Du Mortier En Zoon En J. De Lange. MDCCCLI[1851].

10 copies. (165x103mm)

48 pp. 2 folding plates.

同版 10 冊。うち 1 冊の表紙に貼紙「マ 小----」。折込図版 2 葉はオランダ語古写本の石版刷り。

51

[F450/1855.0/=dut]

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Handleiding Tot Algemeen Kennis Van Den Aardbol. Een Volksleesboek. Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 'T Algemeen. Tweede Druk.

Te Amsterdam, bij Johannes Van Der Hey En Zoon. 1855. De prijs is f 0.60.

13 copies. (163x105mm)

VI, 260 pp. 1 folding plate.

同一版 13 点の内、特徴あるものは以下の 2 点。

- a. 下げ札に「千八百五十五年蘭府開版 天文地理書 ル印」。
- b. 表紙の貼紙に「マーシャツピー氏 天文地理書」。

52

[F407/1856.0/=dut]

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Handleiding Tot De Kennis Der Natuur. Schoolboek. Uitgegeven Door De Maatschappij: Tot Nut Van 't Algemeen. (Tweede, Herziene, Druk.)

Amsterdam, Deventer En Leiden, Fred. Muller, A. H. De Lange En A. W. Sythoff. 1856.

14 copies. (234x138mm)

XVI, 399, (1 blank) pp.

同版 14 冊の内、特徴あるものは以下の通り。

- a. 下げ札に「アルケメン氏物理学大全 九冊」、背の貼紙に「物理学大全」。
- b. 下げ札に「千八百五十六年蘭府開版 窮理学効書」。
- c. 表紙に「窮理書 全 り印」、下げ札に「窮理書 二冊」。
- d. 表紙欠。よく使用。pp. 397ff 欠。
- e. pp. 2-39 に赤通し多数。よく使用。

53

[F849.3/1717.0/=dut]

Marin, Pieter (1667/68-1718)

Compleet Nederduitsch En Fransch Woordenboek, In 't welk klaarlyk uitgelegd zyn de woorden van den gemeenzamen Styl, en de gebruikelykste Spreekwyzen, de eighetlyke Nederduitsche Taale uitmaakende: zoo de zelve hedendaags gesproken en geschreeven werd door Land- en Zeeluiden; Mannen van den Tabbaerd en den Degen; in een voord, alle die in eerlyke Beroepen en nutte Weetenschappen uitblinken. D[it] Werk met zuiver en natuurlyk Fransch gepaard, is daar en boven nog verrykt door [His]torische Aanmerkingen en andere zaaken, bequaam de aandacht der Leezers te onderhouden, en de Jonge luiden de Waereld te leeren kennen. Dictionnaire Complet Hollandois & François, Dans lequel sont clairement expliquez les termes du Style familier & les phrases les plus usitées qui constituent la Langue Hollandoise proprement dite: ainsi que la parlent & l'écrivent aujourd'hui les naturels du País sur l'un & l'autre Element; les [Gens] de Robe & d'Epée; en un mot, toutes personnes qui excellent dans les Professions honnêtes & les Sciences utiles. Cet ouvrage accompagné d'un [Fran]çois pur & naturel, est outre cela enrichi de [Remarq]ues Historiques & autres ch[ose]s capables d'entretenir l'attention des Lect[eur]s, & d'apprendr[e] à la Jeunesse à connoître le Monde.

T'Amsterdam, Gedrukt voor den Autheur P^r. Marin, in de Wye-Capelsteeg; alwaar de Exemplaren te bekomen zyn. Als Mede By de Weduwe Gysbert De Groot, Boekverkoopster op d[en] Nieuwendyk, En by Pieter De Coup, Boekverkooper in de Kalverstraat. 1717. Met Privilegie van de H[eer]en Staaten van Holland en West-Vriesland.

(40), 1062 pp. (245x200mm)

表紙虫損多し。表紙に朱書「[ ]マーリ[ ]」。見返しに墨書「蘭語字引 一部一本 イ印」。遊紙に下げ札「洋書 第三号 蘭語字彙」。標題紙に朱印「山□」（印文第 2 字未詳、円印、直径 20mm）。5*4r^oに「Marin」との自筆署名。A 項目冒頭 (pp. 1-3) の見出し語に朱点多数、p. 39

の Afzonderen, Afzweere, Afzyn 項目に赤通し。Zwabber, Zwagtel, Zweeptol, Zwik, Zwilge, Zwaard, Zaal. f. Zadel, Zadel, Yzel, Yzer の見出し語に赤通し。

Langs(p. 506) 項目の余白に朱書「浜 (エン、ソウ)」。Toedraagen. v.n.(p. 871) および Toestemmen. v.n. (p. 874) 項目の余白に墨書「va ニ可作」。Uitmundend. Adj. (p. 898) 項目の余白に朱書「抜群」。Uitweiding 項目の余白に朱書「鄭重 冗長」、Van Te Vooren 項目の余白に「預 (アラカシメ)」、Vleyen. v.a.(p. 953) 項目の余白に朱書「阿諛諂從」。Wat (p. 991) 項目の例文の頭に朱点。

p. 1062 末尾に朱印「[文] 政己卯」(文政 2 年、1819)。

54

[F855/1788.0/=fre]

Marin, Pieter (1667/68-1718)

Nouvelle Grammaire Française. Nieuwe Fransche Grammatica Ofte Oprechte Methode Van Pieter Marin. Zevende Druk. Naauwkeuriglyk overgezien en merkelyk vermeerderd en verbeterd.

Te Leyden, By Sam. En Joh. Luchtmans, MDCCLXXXVIII[1788]. Met Privilegie.

(14), 400 pp. (158x104mm)

表紙に墨書「イ印」、朱書「マーリン氏 仏文典」「マーリン文法書」。標題紙に「仙台府学図書」印。p. 209, p. 211 に赤通し。

55

[F460/1778.0/=dut]

Martinet, Florentius (1729-1795)

Katechismus Der Natuur, Door J. F. Martinet, Meester Der Vrye Konsten, Doktor In De Wysgeerte, Lid Van De Hollandsche Maatschappy Der Weetenschappen Te Haarlem, En Predikant Te Zutphen. Eerste[-Vierde] Deel. Vierde[-etc.] Druk. Met Nieuwe Platen.

Te Amsterdam, By Johannes Allart. MDCCLXXVIII[-MDCCLXXIX]. Met Privilegiwe van de Ed. Gr. Mog. Heeren Staaten van Holland en Westvriesland.

4 vols. (230x138mm)

1ste deel. 4de dr. 1778. Frontispiece, [III]-XIII, (3), 446 pp. 6 plates.

2de deel. 2de dr. 1778. Frontispiece, (6), 442 pp. 8 plates.

3de deel. 2de dr. 1779. Frontispiece, (4), 394 pp. 9 plates.

4de deel. 2de dr. 1779. Frontispiece, (8), 510, (40) pp. 9 plates.

各冊標題紙または略標題紙に「仙台府学図書」印。

第 1 冊：挿入紙に「(七五) マルチネ 宇宙問答書 一七七九」。p. 118(ys 項目) に竹小片挿入。p. 446 に「文政乙酉」との朱印。第 5 図版 (p. 204) は彩色。

第 2 冊：p. 442 に「文政乙酉」との朱印。Pl. 4(p. 200) は彩色。

第 3 冊：遊紙裏の貼紙に「マルチ子ツト 究理書 三」。第 2 図版 (p. 18) および第 5 図版は彩色。

第 4 冊：略標題紙裏に下げ札「マルチ子ツト氏物理学三冊」。p. 8 に紙縫挿入、また赤通しあり。第 4 図版 (p. 144) は彩色。Pl. 7(p. 484) は著者の肖像図。巻末に聖書引用文の索引、内容索引、出版許可 (Copia.) のあと、新刊書 Het Voortreflyk Werk Den Mensch. Geschreeven Door Gellert, Haller, Rabener, Unser, Zacharias, Bumgarten, Hagedorn En Bödmer. Tien Deelen. In gr. 8vo. Uit het Hoogduitsch vertaalt door G. M. Nebe. の内容目次。最終葉の裏に「文政乙酉」の朱印。

Merlen, B. van

Handleiding Voor De Evolutiën En Manoeuvres Met De Drie Wapens Vereenigd. Door Jonkh^r. B. Van Merlen, Gepensioneerd Generaal-Majoor. Opedragen aan Z. K. H. den Prins van Oranje. Met Twee Uitslaande Platen.

Te Zalt-Bommel, Bij Joh. Noman En Zoon. 1858.

(6), II, 98 pp. pp.99ff lacking. (247x159mm)

標題紙に「仙台開物所記」印。略標題紙に「仙台府学図書」印。

Meijer, Lodewijk (1629-1681)

L. Meijers Woordenschat Verdeelt in I. Bastaardt-Woorden. 2. Konst-Woorden. 3. Verouderde Woorden. De Tiende Druk, Alom veel vermeerdert en verbetert. Eerste Deel.

†Amsteldam, By Jeronimus Ratelband, op de Agterburgwal, by de Tooren-Steeg, over de Brouwery van de Hooyberg, 1745.

3 parts in 1 vol.

(24), 274, 352, 196 pp. (149x100mm)

表紙欠。第1部および第3部の標題紙に「仙台府学図書」印。第1部標題紙に「Competit M: Bles」とのペン書き署名。第3部 p. 196 に朱印「天保庚寅」(48x17mm、天保元年、1830)。

第2部の標題は、L. Meijers Woordenschat Vervattende de Konstwoorden. De Tiende Druk, Alom veel vermeerdert en verbetert. Tweede Deel. †Amsterdam, By Jeronimus Ratelband, op de Agterburgwal, by de Tooren-Steeg, over de Brouwery van de Hooyberg, 1745.

第3部の標題は、L. Meijers Woordenschat Vervattende de Verouderde Woorden. De Tiende Druk, Alom veel vermeerdert en verbetert. Derde Deel. †Amsteldam, By Jeronimus Ratelband, op de Agterburgwal, by de Tooren Steeg, over de Brouwery van de Hooyberg, 1745.

Miller, Philip (1691-1771)

Groot En Algemeen Kruidkundig, Hoveniers, En Bloemisten Woordenboek, Behelzende De Manier Om Moes-, Bloem-, Vrucht-, Kruid-Tuinen, Wild-bossen, Wijngaarden, Oranje- Huizen, Stook-Kassen, Enz. Aanteleggen, Enz. En Allerlei Gewassen Te Kweeken. Alles volgens de Ondervinding van de Ervarenste Hoveniers der tegenwoordige Eeuw; Doormengd met de Historien der Planten, de Kentekens van elk Geslacht en de Naamen van alle de bijzondere Soorten in het Latijn en Duits; en eene Verklaaring van alle de Kunst-woorden in de Kruidkunde en het Tuinieren gebruikelijk, Waarby Ook Komt Een Berigt van de natuur en het gebruik der Barometers, Thermometers, en Hygrometers, welke den Hoveniers te pas komen, als meede van den Oorsprong, Oorzaaken, en Natuur der Verhevelingen, en den bijzonderen invloed van Aarde, Lugt, Vuur en Water op de Planten, volgens de beste Natuurkundigen. Met Koperen Platen Versierd. Door Philip Miller, Hovenier Van Het Genootschap Der Apothekers, In Hunnen Kruidtuin Te Chelsea, En Lid Van Het Koninglyk Genootschap Te Londen. Voorzien met eene Voorrede van den Hooggeleerden Heere Adrianus Van Royen, Doctor Der Geneeskunde, Hoogleeraar In De Genees- En Kruidkunde Te Leiden, En Lid Van Het Koninglyk Genootschap Te Londen. enz. Volgens des laatsten Druk, uit het Engels vertaald Door Jakob Van Eems, Med: Doctor. Eerste[-Tweede] Deel.

Te Leiden, By Pieter Van Der Eyk, En De Weduwe Jakob Vander Kluis, P. Z. Met Privilegie van

Haar Ed. Gr. Mog. de Heeren Staaten van Holland en West-Vriesland.

2 vols. (417x272mm)

1ste deel. [A-M] 1745. (18), 593, (1 blank) pp.

2de deel. [N-Z] 1745. (2), 595-1238, (2) pp. 13 plates.

第1冊：表紙欠。標題紙に朱書「一」。p. 130 にプリズム (prisma) の挿絵 (Bont 項目)。p. 158 の挿入紙に墨書「CACHRYS. kachel.」。p. 268 に熱湯中の釣鐘実験図。

第2冊：表紙に赤の石筆で「W2」(Woordenboek 2 の略か)、墨書「ヨ印」。標題紙に朱書「二」。p. 832 に Pl. II (Schets van de Stook-kas 温室図) および「カッセル カッセルハ、土或ハ鉄ヲ以テ製スル具ナリ其中ニ於テ泥炭、炭、薪等ヲ焚ハ室内ヲ温暖ニ為スカ為ナリ○此機械ハ円形或ハ四角ニシテ前部ニ開発スロアリ」と墨書した挿入紙。p. 854 に Thermometer の挿絵。卷末 pp. 1195-1203 に用語解説 Verklaring van kunst-woorden, in het Woorden-Boek gebruikt あり。

英語原書は、Philip Miller, *The Gardeners Dictionary*. 3rd ed. London, 1737.

59

[F294.109/1827.0/=dut]

Minutoli, Johann Heinrich Carl von (1772-1846)

Reis Naar Den Tempel Van Jupiter Ammon In De Woestijn Van Lijbie, En Naar Opper-Egijpte. Gedaan In De Jaren 1820 En 1822, Door Heinrich Vrijheer Van Minutoli, Kon. Pruis. Gener. Luit. Ridder van de tweede klasse der orde van den rooden Adelaar enz. Naar Het Hoogduitsch Van August Rücker.

Te Rotterdam, Bij Contze & Overbroek. 1827.

XVI, 378 pp. (228x138mm)

標題紙に朱書「ミニユトレー氏 巡礼記」および「仙台学府図書」印。ドイツ語原書は *Reise zum Tempel des Jupiter Ammon in der Libyschen Wüste und nach Ober-Ägypten in den Jahren 1820 und 1821*. Berlin, Rücker, 1824.

60

[F499.1/1809.0/=dut]

Muche, F.G.A.

Handleiding In De Verordening Der Geneesmiddelen, Ten Gebruike Van Eerstbeginnennde Geneesheeren, Heelmeesters, Apothecars, En Derzelve Leerlingen. Door F. G. A. Muche, Practizerend Geneesheer en Heelmeester te Berlin. Uit het Hoogduitsch vertaald, en met Aanmerkingen vermeerdert, en volgens de Pharm. Batav. ten gebruike van ons Land ingerigt, Door J. J. Rant, Gewoon Practizerend, en Stads Medicinæ Doctor, Lector der theoretische, en practische Geneeskunde te Purmerende enz.

Te Leyden, Bij A. En J. Honkoop. MDCCCIX[1809].

XXIV, 240 pp. (212x132mm)

表紙に墨書「解剖書 ツ印」。ドイツ語原書は、*Anleitung im Formulare, oder aller schriftlichen Verordnungen der Heilmittel zum Behuf akademischer Vorlesungen, und zum Gebrauch für angehende Aerzte*. Berlin, 1807.

Mulken, J. J.

Handleiding Tot De Kennis Der Krijgskunst, Voor De Kadetten Van Alle Wapenen, Door J. J. Mulken, Generaal-Majoor, Bevelhebber in de 4de Militaire Afdeeling. Tweede druk.

Te Breda, ter Boekdukkerij van Hubert-G. Nys, Voor Rekening Van De Koninklijke Militaire Akademie. 1860.

VI, 374 pp. (200x122mm)

表紙欠。標題紙に朱書「<□□ケン>ムルケン氏兵書」および「仙台開物所記」印。Krijgskundige Leercursus Ten Gebruike Der Koninklijke Militaire Akademie シリーズの一冊。

Muller, Frederik

Catalogus Van Een Uitgebreid Magazijn Van Godgeleerde Werken, Waarin Zich Onder Andere Bevinden: Een zeer rijke verzameling van Bijbels in vele talen, Nagenoeg alle Werken der Kerkvaders, waarvan zeer vele in de beste Benedictijner uitgaven; voorts de meeste Latijnsche Werken van de Nederlandsche Protestanten der 17e en 18e eeuw. Alles Nader Aangeduid In Een Bijgevoegd Systematisch Register, en voor de bijgevoegde Prijzen à Contant te bekomen bij den Boekhandelaar Frederik Muller Te Amsterdam, Heerengracht, KK 130. (Tot dezen Catalogus behooren als Supplementen de beide navolgende tegelijker tijd verschijnende: I. Catalogus eener zeer belangrijke collectie van Hollandsche Godgeleerde werken, van 1470 tot 1700 verschenen, waarin vele Bijbels, Passionalen, Psalmberijmingen, werken der 16^e eeuw, enz. II. Catalogus van Hebreuwsche, Arabische, Sanskrietsche en andere Oostersche werken.

Amsterdam, Bij Frederik Muller. en verkrijgbaar bij de voornaamste Boekhandelaren des Rijks. 1857 (April). Prijs f 1. —

(2), 320 pp. (223x138mm)

遊紙に朱書「書籍目録」。標題紙に「仙台府学図書」。

Nieuwenhuis, Gerrit

Algemeen Woordenboek Van Kunsten En Wetenschappen, Voor Den Beschaafden Stand En Ten Behoeve Des Gezelligen Levens, Onder Medewerking Van Een Aantal Vaderlandsche Geleerden Bijeenverzameld Door Gt. Nieuwenhuis. A–B[-etc.].

Te Zutphen, bij H. C. A. Thieme. MDCCCXX[-etc.].

8 vols. (214x126mm)

1ste deel. A–B. 1820. (2), XXXII, 523, (5) pp.

2de deel. C–E. 1821. (2), XVI, 576 pp. pp. 577ff lacking.

3de deel. F–J. 1822. (2), XVI, 688 pp. pp. 689ff lacking.

4de deel. K–M. 1824. (4), VI, 677, (3) pp.

5de deel. N–Q. 1825. (2), IV, 608 pp. pp. 609 lacking.

6de deel. R–S. 1826. 703, (17) pp.

7de deel. T–W. 1828. (6), 684, (1), (1 blank), (1), (1 blank) pp.

8ste deel. X–Z. 1829. (6), 160 pp.

第1冊:表紙欠。p. 198に挿入紙。Benjowski. (Morits August, graaf van) 項目 (pp. 272-274) に墨汚れ。p. 495に小貼紙。

第2冊:次の項目に赤通しあり (括弧内はページ数、以下同様)。Cordova(212), Dampen(272-273), Dampkring(273-276), Danzig(281-283), Denemarken(314-317), Deutschland(435-440)。

第3冊:表紙欠。標題紙に「仙台学府図書」印。次の項目に赤通しあり。Falklandsche Eilanden, of Malouinen(15-16), Feitama (Sijbrand) (27), Ferrara(29-30), Fez en Marokko(31-32), Fleury(Andreas Herkules van)(42-43), Fleurus, Fleurs, Fleury(43-44), Florence(45-47), Florian(Jean Pierre Claris de)(47-48), Floris(Frans)(48-49), Florijn(Jacob)(49-50), Fontenoij(60), Franklin(Benjamin)(79-81), Frederik de II(89-91), Gallicie en Lodomirie(118-119), Hamburg(369-372), Hemel(De)(447-448), Hemel-Globe(448), Japan(625-628), Java(629), Jeddo of Ijeddo(629)。次のページに挿入紙片あり (括弧内は関連項目)。p. 28, p. 121(Galvanismus), p. 170(Generaal, 「長官又ハ惣ノ□」と墨書), p. 282, p. 370(Hamburg), p. 418(Heelkunde), p. 482, p. 525。次のページに紙縫あり (括弧内は関連項目)。p. 82(Frankrijk), p. 124(Galvanismus), p. 542, p. 588。

第4冊:表紙欠。標題紙に「仙台学府図書」印。Kamtschatka 項目 (27-29) 手垢多し。Koekoek 項目 (124)、Magneetnaald 項目 (413) に赤通し。p. 496に挿入紙。

第5冊:表紙欠。Poolsche Taal en Letterkunde(510-513) に手垢多し。p. 254に挿入紙、p. 344, p. 364に小紙片の貼紙。次の項目に赤通しあり。Namen(in het Fransch Namur)(11), Nagasaki (12), Nantes(15), Naples(16-17), Nederlanden(57), Neuwied(99), New-Castle(100), Nieuw-Brittanie(108), Noord-Amerika(137), Numantia(157), Numidie(158), Oost(J. v.)(200), Oost-Indische Godenleer(218), Oxfort(275), Padua(287), Parijs(330), Pegu(366), Pelew-Eilanden(372), Pensylvanie(379), Peper(381), Peru(395-398), Perzie(396-398), Philippijnen(426), Polen(490-492), Pols(496), Pomp(502), Puzzolana(587), Quebec(595), Quintin(St.)(597), Quito(598)。

第6冊:表紙、前付け頁欠。p. 120(Robinson 項目) に挿入紙。p. 610(Steen-Olie 関連か) に紙縫あり。Spook- of Vang-Sprinkhaan 項目 (p. 573) に「spook 幽霊 (ユウレイ)」との挿入紙、Steen-Arend 項目 (p. 603) に「steen aren 石鷲 (イシサキ)」との挿入紙。次のページに赤通しあり。Rochelle(125), Romansche talen(139), Rome(140), Romeinsche Letterkunde(157), Rook(169, 挿入紙「煙説 ロウク」あり), Russische Letterkunde(217), Salomo 関連か (344), Sandwich-Eilanden(261), Sardinie 関連か (267), Scheeps-Bouwkunde(314), Spreeuw(578), Storm(648), Storm-Kompas(648), Storm-Ladders(648)。

第7冊:表紙欠。略標題紙に朱書「七」、標題紙に「仙台府学図書」。p. 114(Tijdrekenkunde 関連か) に挿入紙、p. 326(Versteeningen 関連) に紙縫。トルコ関係項目 (pp. 212-217) に手垢多し。次のページに赤通しあり。Taalkunde(3), Tartaren(28), Troje(186), Tunis(206), Turkije(213), Turksche Taal en Letterkunde(217), Tyrus(235), Upsala(252), Utrecht(259), Vatikaan(291), Voorwereld(398), Voorzienigheid(400), Vrijheid(Godsdienst) 関連か (424), Vrijheid(Godsdienst) (426), Vuurland(437), Waterloo(487), Watervloeden(490)。

第8冊:表紙虫損あり。標題紙に「仙台府学図書」印。York(12), Zaire(24), Zutphen(135), Zweden(150) に赤通しあり。p. 146に紙縫あり。

64

[F837.7/1816.0/=dut]

Olivier, Johannes (1789-1858)

Engelsch Leesboekje, Voor Beginnenden; geschikt om, door gemakkelijke, trapswijze vorderingen, den leerling te gelijk De Spelling En De Uitspraak te leeren, Inzonderheid Voor Kinderen En Scholen. Door Johannes Olivier, Jr.

Te Amsterdam, bij Schalekamp en Van De Grampel, Boek- en Papierverkoopers op de N. Z. Voorburgwal, in de Zwarte Hen, N°. 196, 1816.

IV, 1-64, 71-74 pp. pp. 75ff lacking. 153x97mm

標題紙に「仙台府学図書」印。

Pasteur, Jan David (1753-1804)

Beknopte Natuurlijke Historie Der Zoogende Dieren. door I. D. Pasteur. met afbeeldingen Eerst[-Derde] Deel.

Te Leyden, bij Honkoop en du Mortier. 1793. met Privilegie.

3 vols. (161x108mm)

1ste deel. 1793. VI, 363, (1 blank) pp. 9 (of 10) plates.

2de deel. 1796. (2), IV, 363, (1 blank) pp. 8 plates.

3de deel. 1800. (2), IV, 439, (1) pp. 9 plates.

三冊とも刻版標題紙に「仙台学府図書」印。

第1冊：表紙欠。Inleiding, pp. 4-6 に赤通し。Pl. IV 欠。

第2冊：表紙に朱書「パスチール氏 動物書」、墨書「ト印」。遊紙に欧文署名（難読）。

第3冊：表紙貼紙に墨書「廿五番 パステウル作 ナチュラルレーキヒストリイ 人 千八百十年」、「ト印」、朱書「博物書 動物ノ部」。p. 73 (キリン図), p. 160 (雄牛図), p. 245 (シマウマ図) に紙縫。pp. 319-326 (Narwhal 一角、グリーンランドの捕鯨) に赤通し多数。

Pel, C.M.H.

Beknopte Handleiding Bij Het Beoefenen Van Den Militaire Stijl, Het Vervaardigen van Rapporten, Het Voeren Van Dienst-Correspondentie, Enz. Ter Dienste Van Onderofficieren, Die Zich Tot Het Officiers-Examen Voorbereiden. Door C. M. H. Pel, 1^e. Luitenant-Adjutant bij het Instructie-Bataillon.

Te Kampen, Bij K. Van Hulst. 1856.

(4), 1-14, 35-111, (1 blank) pp. (202x132mm)

表紙欠。標題紙に朱書「ヘルー氏 兵書」、「仙台学府図書」印。Inleiding 欠落。

Platner, Ernst (1744-1818)

Gemeenzame Brieven Van Eenen Artz, Of Geneesheer Aan Zynen Vriend; Over Het Menschelyk Ligchaam, Welks Samenstel, Deelen, en derzelve Geregelde en Ontstelde Werkingen, eenvoudig, klaar, bevatbaar voor alle Verstanden, en in juiste order, beschreven worden. Uitgegeven Door den beroemden Heer D. Ernst Platner, Hoogleraar in de Genees- en Heelkunde te Leipzig.

Te Utrecht, By G. V. D. Brink, Jansz.; Boekverkooper. MDCCLXXII[-MDCCLXXIII].

2 vols. (200x131mm)

1ste deel. 1772. XX, (4), 278 Pp.

2de deel. 1773. (8), 263, (1) Pp.

第1冊：表紙に朱書「フラト子ル 二冊 外科術」。29 書簡を収める。

第2冊：表紙に朱書「プレストプラト子ル 人身書」、墨書「ル印」、貼紙に「人身究理書」。第30～第53 書簡を収録。

ドイツ語原書は *Briefe eines Arztes an seinen Freund über den menschlichen Körper*. Leipzig, Fritsch, 1770.

Platner, Johann Zacharias (1694-1747)

Handleiding Tot De Chirurgie Of Heelkonst, volgens het Hoogduitsch van den Heer J. Z. Platner; Met veele nieuwe Aanmerkingen verrykt Door M. Houttuyn, Medicinae Doctor te Amsterdam.

Te Amsteldam, By F. Houttuyn. MDCCLXIV[-MDCCLXV].

2 vols. (212x140mm)

1ste deel. 1764. (28), 634 pp.

2de deel. 1765. (4), 460, (26) pp. 3 folding plates.

第1冊：表紙に墨書「ロ印」、貼紙に朱書「医 十五番」。

第2冊：表紙に墨書「ロ印」、「十五 二冊 フラト子ル。 p. 7(Testikelen), p. 8(Podagra), p. 10(Wonden-Water), p. 14(Diaphoretica), p. 15(Gummi Elemni), p. 131(Articuli), p. 132(Suppuratie), p. 213(Tanden), p. 292(Beenbreuken), p. 322(Aderlaating) に赤通し。

ドイツ語原書は、*Gründliche Einleitung in die Chirurgie*. Leipzig, 1757.

Plenck, Joseph Jacob (1738-1807)

Materia Chirurgica, Of Verhandeling Over De Werkingen Der Middelen, Die In De Heelkunde Gebruiklyk Zyn, Door Josephus Jacobus Plenk, Keizerl. Koninglyk Hoogleeraar In De Heel- En Vroedkunde Te Weenen. Vermeerderd met eene Verhandeling over de manier om het Kwikzilver te bereiden ter geneezing der Venusziekte. Uit het Hoogduitsch vertaald. Door Bartholomeus Tersier, Medicinae Doctor.

Te Utrecht, By Gisbert Tiemon Van Paddenburg, Boekverkoper, MDCCLXXII[1772].

(12), 48, 248 pp. (206x130mm)

Bound with:

Materia Chirurgica, Of Verhandeling Over De Werkingen Der Middelen, Die In De Heelkunde Gebruikelyk Zyn. Tweede Stuk. Door Josephus Jacobus Plenk, Keizerl. Koninglyk Hoogleeraar In De Heel- en Vroedkunde te Tyrnau. Uit het Hoogduitsch vertaald Door Bartholomeus Tersier, Medicinae Doctor. Tweede Druk.

Te Utrecht, By G. T. Van Paddenburg En Zoon. 1793.

(2), 249-552 pp. pp. 553ff lacking.

表紙欠。標題紙に朱書「フレンク氏 外科書」。巻頭論文「性病患者に水銀を使用させる方法」 Manier om het kwikzilver, aan lijders, met de venusziekten besmet te laten gebruiken. 48 pp. は全体によく使用、pp. 41-42 に墨痕あり。

ドイツ語原書は、*Materia chirurgica, oder Lehre von den Wirkungen der in der Wundarzney gebräuchlichen Heilmittel*. Wien, in der Gräfferischen Buchhandlung, 1771.

Plenck, Joseph Jacob (1738-1807)

Materia Chirurgica, Of Verhandeling Over De Werkingen Der Middelen, Die In De Heelkunde Gebruiklyk Zyn, Door Josephus Jacobus Plenk, Keizerl. Koninglyk Hoogleeraar In De Heel- En Vroedkunde Te Tyrnau. Uit het Hoogduitsch vertaald. Door Bartholomeus Tersier, Medicinae Doctor.

Te Utrecht, By Gisbert Tiemon Van Paddenburg, Boekverkoper, MDCCLXXII[1772].

(12), 248 pp. (220x140mm)

表紙欠。遊紙に朱書「プレック氏 外科書」、墨書「医書 メ印」。第2遊紙に「仙台府学図書」印。前項とは異版。論文「性病患者に水銀を使用させる方法」を欠く。

71

[F283/1732.0/=dut]

Prévost d'Exiles, Antoine François (1697-1763)

Merkwaardige Aantekeningen, En Zonderlinge Gevallen Van eenen Voornamen Heer Die zich van de Waereld heeft afgezonderd. Vyfde[-etc.] Deel. Uit het Fransch vertaalt.

Te Amsterdam, Op kosten van de Compagnie. MDCCXXXII[1732].

3(of 7) vols. (156x103mm)

5de deel. (8), 247, (1 blank) pp.

6de deel. (2), 252 pp.

7de deel. (12), 303, (1 blank) pp.

各冊標題紙に「仙台学府図書」印。

第1冊：背表紙に「GEVALLE VAN EEN VOORNAAM HEER V.」、表紙に朱書「有名家貴族ノ伝」。標題紙に「仙台学府図書」印。Vervolg en besluit van den zeldzamen levens-loop des Markgraafs van.... Eerste[-Derde] boek. を収録。

第2冊：表紙の貼紙に「卅四番 貴族伝 欠本 ゲハルレン、エン、ホールナー□ヘール七 千七百三十二年」。標題紙に「仙台学府図書」印。本書背表紙の断片に「GEVALLE VAN EEN VOORNAAM HEER VI.」。Vervolg en besluit van den zeldzamen levens-loop des Markgraafs van.... Vierde[-Zesde] boek. を収録。

第3冊：表紙にペン書き「Gevallen van Voornaam Heer 7」、朱書「貴族伝」、墨書「三冊ノ内卅四番 ホ印」。Histori van den Ridder des Griex en Maria Lescaut. を収録。

フランス語原書は *Mémoires et aventures d'un homme de qualité, qui s'est retiré du monde*. Amsterdam, aux dépens de la Compagnie, 1731.

72

[F394/1785.0/=dut]

Pringle, John (1707-1782)

Verhandeling Over De Legerziekten, Behelzende Eene Beschryving Van De Oorzaaken, Aart, Voorbehoeding En Geneezing Der Ziekten, Die In De Legers En Garnizoenen Voorvallen. Door Den Heere John Pringle, M.D. Naar den laatsten Druk, uit het Engelsch vertaald, met de nieuwste Waarneemingen verrykt, en vermeerderd met eene geneeskundige Beschryving Der Hospitaalen, Door Den Heere Donald Monro, M.D. Mede Uit Het Engelsch Vertaald Door L. Bicker, Medic. Doctor, Eerste Secretaris en Mede-Directeur van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelyke Wysbegeerte te Rotterdam, en Lid van verscheiden geleerde Genootschappen. Eerste[-Tweede] Deel.

Te Amsterdam, By Petrus Conradi. MDCCCLXXXV[-etc.].

2 (of 3) vols. (227x138mm)

1ste deel. 1785. XLII, 298, (2) pp.

2de deel. 1786. VI, 327, (1 blank) pp.

3de deel (1788), lacking.

第1冊：表紙の貼紙に墨書「九番 ビツケル軍中療術 上 千七百八十六年」、背の貼紙に「ビツケル軍中療術」。

第2冊：表紙の貼紙に墨書「九番 ビツケル軍中療術 上 千七百八十六年」。

英語原書は *Observations on the diseases of the army*. By Sir John Pringle. 7th ed. London, W. Strahan [etc.], 1775.

73

[F334.5/1792.0/=dut]

Raynal, Guillaume Thomas François (1713-1796)

Wysgeerige En Staatkundige Geschiedenis Van De Bezittingen En Den Koophandel Der Europeaanen, In De Beide Indiën. Door Den Abt Willem Thomas Raynal. Uit het Fransch vertaald, volgens de Geneefsche uitgave van 1780. Eerste[-etc.] Deel.

Te Amsterdam, By M. Schalekamp. 1792[-etc.]. Met Privilegie.

8 (of 10) vols. (203x128mm)

1ste deel. 1792. Frontispiece, VI, (4), 469, (19) pp. 2 tables.

2de deel. 1793. Frontispiece, (8), 533, (1 blank), (11), (1 blank) pp. 3 tables.

3de deel. 1793. Frontispiece, (8), 508, (12) pp. 1 table.

4de deel. 1794. Frontispiece, (8), 427, (9) pp.

5de deel. 1796. Frontispiece, (8), 365, (9) pp. 1 table.

6de deel. 1798. Frontispiece, (10), 426, (10) pp. 6 tables.

7de deel. 1801. Frontispiece, (10), 501, (7) pp. 3 tables.

8ste deel. 1802. Frontispiece, (8), 458, (6) pp.

各冊表紙欠。

第1冊遊紙に朱書「ライナル氏 欧州政体沿革史」。第1冊の日本関係記事 *Eerste Book. XXII. Komst der Portugeezen in Japan. Godsdienst, zeden en regeeringsvorm van deeze eilanden.* (pp. 229-237) はよく使用した手垢跡顕著。第5冊標題に「政事上」「沿革史」「財産」「商法」の訳語を朱書、「ライナル氏 欧州商法及財産政法沿革史」と墨書した挿入紙。

フランス語原書は *Histoire philosophique et politique des établissemens et du commerce des Européens dans les deux Indes*. Genève, J. L. Pellet, 1780. オランダ語訳初版 (Harlingen, F. van der Plaats en Junior, 1774-1783.) はフランス語初版 (Amsterdam, [s.n.], 1770) による。

74

[***]

Republyk Der Geleerden, Of Boekzaal van Europa, Voor den Kunst- en Letterminnaren geoopent door Verscheide Liefhebbers, In de Maanden Maart En April[-etc.], 1719[-etc.].

Te Amsterdam, By R. en G. Wetstein. 1719[-etc.].

3 vols. (157x100mm)

(vol.1) XVIII. deel. January-Juny, 1719. 5-208, (2), 209-[384], (2), 385-556, (18) pp.

(vol.2) July-December, 1730. 1-182, [183-190], (2), 195-376, [377-386], 387-558, (18) pp.

(vol.3) January-Juny, 1732. (2), [5]-184, (8), 225-376, (10), 387-558, (16) pp.

第2冊と第3冊の刊記は「Te Amsterdam, By R. en J. Wetstein en W. Smith.」と変更。

第1冊：背表紙の貼紙に墨書「共和政体書」。表紙に墨書「へ印 八 九 三冊ノ内」。見返し力紙の下に朱書「共和政体書」。口絵あり。標題紙欠。

第2冊：背に墨書「二」、表紙に墨書「ハ印」。口絵あり。標題紙に「仙台府学図書」印。

第3冊：標題紙に「仙台府学図書」印。裏表紙に墨書「考中」。

Ruysch, Frederik (1638-1731)

Alle De Ontleed- Genees En Heelkundige Werken Van Fredrik Ruysch, In zyn Ed. Leven vermaard Geneesheer en Hoog-Leeraar in d'Ontleed- en Kruidkunde tot Amsterdam; als mede Lid der Keyserlyke, Londense en Parysse Genootschappen. Eerste[-etc.] Deel. Meerendeels in 't Nederduyts Vertaalt, Door Ysbrand Gysbert Arlebout, In Leven vermaard Geneesheer tot Weesp. Met veele Kopere Platen.

Amsterdam, By de Janssoons Van Waesberge. MDCCXLIV[1744].

3 vols. (285x235mm)

[Vol. 1] Eerste Deel. Behelzende, Het Leven van den Autheur, d'ontdekking van de Klapvliesen, d'Anatomische en Chirurgicale Aanmerkingen, en Catalogus van Rariteyten; als mede alle d'Ontleedkundige voorgestelde Brieven met verscheide Geleerde Liederen gewisselt.

Frontispiece, (4), 104, 483, (1 blank) pp. 59 folding plates.

[Vol. 2] Tweede Deel. Behelzende, Alle d'Anatomische Cabinetten, beneffens de laatste en vernieuwde Oeffeningen.

(4), [485]-932 pp. 47 folding plates.

[Vol. 3] Derde Deel. Behelzende, Het eerste, tweede en derde Tiental van Ontleed- Genees- en Heelkundige Oeffeningen, d'Ontleedkundige Verhandeling van een Spier in de Grond des Baarmoeders en de Briefwisseliinge[sic] daar over van A. Vater en Hecquet, d'Ontleedkundige Verhandelingen over het Maakzel der Klieren in 't Menschelyke Lichaam door Hermanus Boerhaven, Bohlius over het gebruik der Spruyten van de Holader, en het Cabinet der Dieren, beneffens een generaal Register.

(4), [933]-1280 pp. ; (183), (1 blank) pp. 16 folding plates.

Bound with:

Breedvoerige Blad-Wyzer Van Alle Uytgegevene Zoo Ontleedt- Genees- Als Heelkundige Werken Van Frederik Ruysch, Med. Doct., Hoogleeraar in de Ontleed- en Kruidkunde; Medelid in de Keyzerlyke Akademie in Duytslant, en van de Koninklyke Maatschappye der Geleerde in Engellant. Opgesteld Door Bavius Baarda; S. S. Minist. Candid.

t'Amsterdam, By de Janssoons Van Waesberge, Boekverkoopers op 't Water. 1739.

(183), (1 blank) pp.

第3冊：表紙に墨書「チ印 解体書」、「ロイス 三冊ノ内」。

Sabatier, Raphaël Bienvenu (1732-1811)

De Ontleedkunde Volledig Verhandeld; Of Naauwkeurige Beschryving Van Alle De Deelen des Menschelyken Ligchaams, Door Den Heer Sabatier, Lid van het Heelkundig Genoodschap en van de Koninklyke Akademie der Wetenschappen, en die der Heelkunde te Parys; Koninklyk Hoogleeraar en Boekkeurder, enz. Eerste[-Tweede] Deel.

2 vols. (221x148mm)

[1ste deel]

Uit het Fransch Vertaald, en met verscheiden nuttige Aanmerkingen vermeerderd Door Albertus Lentfrinck, In Leven Medicinae Doctor en Lid van 't Bataafsche Genootschap der Proefondervindelyke Wysbegeerte te Rotterdam.

Te Goes, By Jacobus Huysman, En is mede te bekomen, In 's Gravenhage, By Jan Abraham

Bouvink, M. DCC. LXXX.[1780]

XXXII, 608 pp.

[2de deel]

Uit het Fransch Vertaald, en met verscheiden nuttige en nieuwe Aanmerkingen vermeerderd Door Johannes Laurentius Van Der Wagt, Medicinae Doctor te Rotterdam.

Te Amsterdam, By Petrus Conradi. MDCCLXXXV[1785].

XVI, 590 pp.

両冊とも表紙欠。フランス語の原書は *Traité complet d'anatomie, ou description de toutes les parties du corps humain*. Paris, 1775. 2 vols.

77

[F490/1775.0/=dut]

Sandifort, Jan Bernard

Geneeskundige Verhandelingen, Aan De Koninglyke Sweedsche Academie Medegedeeld, En door Dezelve van het Jaar 1739 tot op deezen Tyd bekend gemaakt. Uit derzelve Werken by een verzameld, Vertaald en Uitgegeeven, Door Jan Bernard Sandifort, Stads Mecicinae Doctor in 's Gravenhage, Lid van de Keizerlyke Academie der Natuur-Onderzoekers, van de Natuur- en Geneeskundige Societeit te Basel, en van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Vlissingen. Eerste[-Vierde] Deel. Met Platen.

Te Leiden, By P. Van Der Eyk en D. Vygh, M. DCC. LXXXV.[-etc.]

4 vols. (201x127mm)

1ste deel. 1775. XVI, 507, (1 blank) pp. 3 folding plates.

2de deel. 1775. XII, 576 pp. pp. 577ff lacking. 3 folding plates.

3de deel. 1776. XII, 544 pp. pp. 545ff lacking. 2 folding plates.

4de deel. 1778. 12, 539, (1 blank) pp. 1 folding plate.

78

[***]

Sandifort, Jan Bernard

Geneeskundige Verhandelingen.

4 vols.

1ste deel. 1775. XVI, 507, (1 blank) pp. 3 folding plates. 212x140mm

2de deel. 1775. XII, 577, (1 blank) pp. 216x138mm

3de deel. 1776. XII, 553, (1 blank) pp. 212x136mm

4de deel. 1778. 12, 539, (1 blank) pp. 215x140mm

前項と同版のため標題は略記した。第1冊表紙の貼紙に朱書「医 十一冊 十七番」。第4冊表紙の貼紙に「廿□ノ二」。

79

[F460/1765.0/=dut]

Sandifort, Eduard (1742-1814)

Natuur- En Genees-Kundige Bibliotheek. Bevattende den zaakelyken inhoud van alle Nieuwe Werken, Welke, in de Geneeskunde en Natuurlyke Historie, buiten ons Vaderland uitkomen. Door Eduard Sandifort, Medicinae Doctor. Eerste[-etc.] Deel.

In 's Gravenhage, By Pieter Van Cleef, M. DCC. LXV[-etc.].

11 vols. (214x135mm)

1ste deel. 1765. (2), 175, (1); [177]-375, (1); [377]-567, (1); [569]-796 pp.

2de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1766-1767. 223, (1); [225]-478, (2); [481]-698, (2); [701]-946 pp.

3de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1767-1768. (2), 220, (2); [223]-445, (1); [447]-669,(1);[671]-904, (1), (1 blank) pp.

4de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1768. (2), 211, (1); [213]-435, (1); [437]-642, (2); [645]-881, (1 blank) pp.

5de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1769. 222, (2); [225]-446, (2); [449]-670, (2); [673]-899, (1 blank) pp.

6de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1769-1770. 238, (2); [241]-462, (2); [465]-742, (2); [745]-965, (1) pp.

7de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1770-1771. 222, (2); [225]-446, (2); [449]-686, (2); [689]-949, (1 blank) pp.

8ste deel. 1ste stuk-4de stuk. 1771. 254, (2); [257]-478, (2); [481]-718, (2); [721]-958 pp.

9de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1772. 238, (2); [241]-478, (2); [481]-718, (2); [721]-965, (3) pp.

10de deel. 1ste stuk-4de stuk. 1773. 238, (2); [241]-478, (2); [481]-702, (2); [705]-931, (1 blank) pp.

11de deel. (2), 279, (1 blank) pp.

第3冊裏表紙に「ニ印 十七□」。

80

[F494.74/1781.0/=dut]

Schaarschmidt, August (1720-1791)

Ontleedkundige Tafelen.

Te Amsterdam, By J. Morterre, MDCCLXXIX[-etc.].

7 parts in 1 vol. All plates lacking. (218x134mm)

[Part 1] Beenkundige Tafelen. 1779. (2), 100 pp.

[Part 2] Bandkundige Tafelen. 1779. (4), 34 pp.

[Part 3] Spierkundige Tafelen. 1780. (4), 63, (1 blank) pp.

[Part 4] Ingewandkundige Tafelen. 1780. (4), 112 pp.

[Part 5] Vaatkundige Tafelen. 1781. (4), 55, (1 blank) pp.

[Part 6] Zenuwkundige Tafelen. (4), 44 pp.

[Part 7] Klierkundige Tafelen. (4), 12 pp.

表紙欠。遊紙表に朱書「蘭書」。総合標題紙欠。掲出の総合標題は *Bibliothe Medica Neerlandica*. 1930. p. 85 による。

第1部：標題紙欠。掲出の標題は p. [1] の見出し標題による。よく使用の跡。p. [1] に「P: S: de Agtervolgende Uitgeschrapte Woorden Syn drukfouten, Welke onder aan Verbeeterd Syn」とのペン書き入れ。

第3部:p. [1] に「P: S: De Agtervolgende Uitgeschrapte Woorden Syn drukfouten, Welke onder aan Verbeeterd Syn」とのペン書き入れ。

81

[F224/1676.0/=dut]

Schouten, Wouter (1638-1704)

[Oost-indische Voyagie; Vervattende veel voorname voorvallen en ongemeene vreemde Geschiedenissen. Amsterdam, J. Meurs, J. van Someren, 1676.]

328; 253, (27) pp. 17 plates, 10 folding plates. (217x175mm)

表紙、略標題紙、標題紙いずれも欠落。全体によく使用され、書き入れなどの特徴から、山村才助の手沢本と判断される。

Eerste Boek(pp. [1]-101), Tweede Boek(pp. 102-328) : p. 69 挿入紙に墨書「山破洪水」、p. 113 に赤通し、p. 120 挿入紙に「アラカン之王勇猛ニシテ大象ヲ逐除或捕ヒ馴ス人物ナリト除ニ有」、
「11」との墨書、p. 122 に小紙片挿入、p. 168 挿入紙に「六篇 バタヒヤ支那ニテ襲ニ来ル故ホルモサー名タカサコー名タイワン救ニ来レトモ支那舟ヲ焼レマケテ販ルタイワン舟カ」との墨書。p. 326 に赤通し。

Derde Boek : p. 22 に赤通し、p. 75 貼紙に「九篇 モール国ニテマホメツトノ祭日男女大ニ群集シ客人ヲ饗シ商ス附タリ軍器軍令ヲ述フ」との墨書、p. 114 特に手垢で汚れる。p. 142 に挿入紙片。p. 208 の折込図版 (d' Stadt Bergen, in Noorweegen) に「eynd」(最後の図版の意) と墨書した小紙片を貼付。

82

[F849.3/1708.0/1=dut]

Séwel, Willem (1654-1720)

a Large Dictionary English and Dutch, In Two Parts: Wherein each Language is set forth in its proper form; the various significations of the Words being exactly noted, and abundance of choice Phrases and Proverbs intermixt. To which is added a Grammar, for both Languages. the First part. Groot Woordenboek Der Engelsche en Nederduytsche Taalen; Nevens eene Spraakkonst derzelve. Door W. Sewel. Eerste Deel.

T' Amsterdam, By By de Weduwe van Steven Swart, by de Beurs. 1708.

Frontispiece, (22), 648 pp. (200x162mm)

表紙に墨書「英蘭対訳 ル印」。力紙裏に「J: W: Haerten 1748」とのペン書き署名。p. 199 に墨痕。Found(p. 204), Leap(p. 292), Let(296) 項目に小貼紙。

83

[F849.3.1708/2=dut]

Séwel, Willem (1654-1720)

Groot Woordenboek Der Nederduytsche En Engelsche Taalen.

T' Amsterdam, By By de Weduwe van Steven Swart, by de Beurs. 1708.

1-16, 25-92, 1-616 pp. pp. 617ff lacking. (197x160mm)

表紙、略標題紙、標題紙いずれも欠。前項の第2部 (Tweede Deel)。
残存部分の内容 :

Beknopte Verthoog wegens de Engelsche Spraakkonst. pp. 1-16.

A Brief And Compendious Dutch Grammar. pp. 37-84.

Korte Verhandeling Wegens de Nederduytsche Spelling. pp. 85-92.

Nederduytsch En Engelsch Woordenboek. pp. 1-161.

84

[F559.9/1784.0/=dut]

Siderius, Mattheus (fl. 1765)

Gronden Der Vesting-Bouwkunde Voorgesteld Naar De Wyze Der Versterking Van Den Heer Vauban. Benevens Een Naauwkeurig Onderzoek Der Grondregelen Van Samenstelling In De Krygsbouwkunde. Door Mattheus Siderius. Ordinaris Ingenieur der Vereenigde Nederlanden. Met Kopere Platen.

Te Amsterdam, By Hendrik Gartman. 1784.

(14), [1]-282 pp. pp. 283-285 lacking. 29 folding plates. 1(of 2) table. (196x132mm)

表紙欠。背表紙の貼紙に「シテリアス氏 工兵術 一本」、遊紙に朱書「シテリアス氏 工兵術」、標題紙に「仙台府学図書」印、「C. Krüsemen Cap. 8 Bat. Jagers」とのペン書き署名。*8 v° に著者の自筆署名。Pl. 28, Pl. 29 はかなり破損。

85

[F849.3/1805.0/=dut]

Siegenbeek, Matthijs (1774-1854)

Woordenboek Voor De Nederduitsch Spelling, Door Matthys Siegenbeek, Hoogleeraar In De Nederduitsche Letterkunde Te Leyden.

Te Amsterdam, Bij Johannes Allart, MDCCCXV[1805].

XI, (1), 332, (1), (1 blank) pp. (220x133mm)

表紙に墨書「字引」。見返しに「Boek & Papierverkopers. De Gebroeders van Cleef. 's Gravenhage & Amsterdam」との書店ラベル。見返しの挿入紙に「シーゲンベーク作 スペルコンスト巻冊」。略標題紙に「仙台学府図書」印。

86

[F235.9/1847.0/=dut]

Siegenbeek, Matthijs (1774-1854)

Brief Van Matthijs Siegenbeek Aan M^r. Hugo Beijerman, Betreffende Zijn Onderzoek: Met Wat Hart Hebben De Staten Van Holland En Oldenbarneveld Den Graaf Van Leycester In 1585 Uit Engeland Verwelkomd? Geplaatst in het *Mengelwerk der Letteroefeningen* voor Maart 1846.

Te Leiden, Bij H. W. Hazenberg en Comp. 1847.

(4), 48 pp. (235x146mm)

表紙欠。略標題紙に朱書「シーゲンベーク氏ヨリバイルマ氏迄ニ送レル書状」。

87

[F390.7/1853.0/=dut]

Stieltjes, C. J.

Proeve Eener Inleiding Ter Beoefening Van Het Krijgswezen, Door C. J. Stieltjes, Majoor der Artillerie en Kommandant van het korps Pontonniers, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw en van de Eikenkroon van Luxemburg. Met eene Plaat.

Te Zutphen, Bij A. E. C. Van Someren. 1853.

(2), II, 138, (2) pp. 1 folding plate. (232x143mm)

遊紙に「安政戊午」印、「長崎東衛官許」印。標題紙に「仙台府学図書」印。

88

[F494.99/1820.0/=dut]

Swediaur, François Xavier (1748-1824)

De Venerische Ziekten In Hare Verschijnselen, Uitwerkselen, Aard En Geneeswijze Volledig Behandeld Door F. Swediaur M. Dr. Uit het Fransch vertaald En met aanmerkingen vermeerderd Door G. Verrijn Stuart M. Dr. Eerst[-Tweede] Deel.

Te Amsterdam, bij C. G. Sulpke. MDCCCXX[1820].

2 vols. (218x140mm)
1ste deel. 1820. (6), 546 pp.
2de deel. 1820. VIII, 519, (1 blank) pp.

第2冊：背に貼紙「スウェダル氏 植物学 二冊」。遊紙に朱書「ス井デアル氏」。
フランス語原書は、*Traité complet sur les symptômes, les effets, la nature et le traitement des maladies syphilitiques*. 7e éd. Paris, Méquignon-Marvis, 1817. 2 vols.

89

[F394/1785.0/=dut]

Swieten, Gerard van (1700-1772)

Verklaaring Der Korte Stellingen Van Herman Boerhaave, In zyn Ed. Leeven Hoogleeraar der Geneeskunde in de Academie te Leyden, Etc. Over De Kennis En Geneezing Der Ziektens Door Gerard Baron Van Swieten, In zyn Ed. Leeven Raad en eerste Lyf-Arts van haare Keizerlyke Majesteiten, Etc. Etc. Uit het Latyn vertaald. Eerste[-etc.] Deel, Eerste[-etc.] Stuk.

Te Leyden[-etc], By Joh. En Herm. Verbeek[-etc], MDCCLXIII[-etc.] Met Privilegie van de Ed. Gr. Mog. Heeren Staaten van Holland en Westvriesland.

10 vols. (196x170mm)

1ste deel, 1ste stuk. Leyden, Joh. Herm. Verbeek, 1763. (6), 1004 pp.

1ste deel, 2de stuk. Leyden, Joh. En Herm. Verbeek, 1763. (4), 808 pp.

2de deel, 1ste stuk. Amsterdam, J. Morterre, 1776. (2), 8, 676 pp.

2de deel, 2e stuk. Amsterdam, J. Morterre, 1776. 685-1462 pp. pp. 1463ff lacking.

3de deel, 1ste stuk. Amsterdam, F. J. van Tetroode, 1790. (4), 656 pp.

3de deel, 2de stuk. Amsterdam, F. J. van Tetroode, 1790. (2), 657-1357 pp.

4de deel, 1ste stuk. Amsterdam, F. J. van Tetroode, 1791. (2), 734 pp.

4de deel, 2de stuk. Amsterdam, F. J. van Tetroode, 1791. (2), 735-1498, (1), (1 blank) pp.

5de deel, 1ste stuk. Amsterdam, F. J. van Tetroode, 1791. (2), 800 pp.

5de deel, 2de stuk. Amsterdam, F. J. van Tetroode, 1791. (2), 801-1378, (134) pp. *Bound with* Boekje Van Herman Boerhaave, Handelende Over De Geneesmiddelen En Voorschristen, Welke Dienen Ter Kennis En Geneezing Der Ziektens. Uit het Latyn Vertaald. Door B. Jürns, Med. Doct. Te Amsterdam, By F. J. Van Tetroode, Boekverkooper. MDVVXCIII[1793]. 110, (1), (1 blank) pp.

第1冊 (1ste deel, 1ste stuk)：略標題紙、標題紙いずれも欠。表紙に「1d 1st x」との書き入れ。本文 §§1-320。

第2冊 (1ste deel, 2de stuk)：表紙に「1d 2st x」との書き入れ。本文 §§321-557。

第3冊 (2ste deel, 1ste stuk)：本文 §§558-719。

第4冊 (2de deel, 2e stuk)：略標題紙、標題紙いずれも欠。表紙に「2d 2st x」との書き入れ。本文 pp. 685-1462 (§§719-873) のみ。

第5冊 (3de deel, 1ste stuk)：表紙に「3d 1st x」との書き入れ。標題の一部を「Uit het Latyn Vertaald. Door B. Jürns, Med. Doct.」と変更 (以後の冊も同様)。本文 §§875-1051。p. 132 (§903) および p. 135 (§904) の Hippocrates 項目に小紙片の貼紙。p. 133 に「для соблюденія здоровія движенія и воздержаніе необходй мо нужны」(健康維持のためには運動と節制が必要である) とのロシア語を墨書した小紙片を挿入。

第9冊 (5de deel, 1ste stuk)：表紙に「ト印 療書」の墨書。「療書 十冊」の挿入紙。本文 §§1379-1445。

Swieten, Gerard van (1700-1772)

Verklaaring Der Korte Stellingen Van Herman Boerhaave, In zyn Ed. Leeven Hoogleeraar der Geneeskunde in de Academie te Leyden, Etc. Over De Kennis En Geneezing Der Ziekten Door Gerard Baron Van Swieten, In zyn Ed. Leeven Raad en eerste Lyf-Arts van haare Keizerlyke Majesteiten, Etc. Etc. Uit het Latyn vertaald. Eerste[-etc.] Deel, Eerste[-etc.] Stuk.

Te Leyden[-etc], By Joh. En Herm. Verbeek[-etc], MDCCLXIII[-etc.] Met Privilegie van de Ed. Gr. Mog. Heeren Staaten van Holland en Westvriesland.

4(of 10) vols. (222x170mm)

1ste deel, 1ste stuk. Leyden, Joh. Herm. Verbeek, 1763. (6), [1]-464, 469-1004 pp.

1ste deel, 2de stuk. Leyden, Joh. En Herm. Verbeek, 1763. 808 pp.

2de deel, 1ste stuk. Amsterdam, J. Morterre, 1776. (2), 8, 676 pp.

2de deel, 2de stuk. Amsterdam, J. Morterre, 1776. (3), 677-1466 pp.

第1冊：表紙に「医 第一 三本之内 □印」の墨書、「卯 第一」の朱書。標題紙に「仙台府学図書」印。

第2冊：表紙に「三本之内 医 第二 ハ印」の墨書。p. [1]に「仙台府学図書」印。前付け頁欠。

第3冊：表紙に「医 第三 三本之内 」の墨書、標題紙に「仙台府学図書」印。

第4冊：表紙欠。標題紙に「仙台府学図書」印。

Varenius, Bernhardus (1622-1650)

Volkomen Samenstel Der Aardryksbeschryvinge In Het Algemeen: Verklarende De Natuur en Eigenschappen der Aarde: Namelyk Deszelfs gedaante, grootte, bewegingen, stand, inhoud, en verdeeling in Land en Water, Bergen, Bosschen, Woestenyen, Poelen, Rivieren, enz. Met bijzondere Verklaringen hoe de Hemelen zich in verschillende Landstreeken opdoen; als ook de Jaarsaizoenen over den geheelen Aardbol; de Getyden der Zee, Bayen, Kaapen, Eilanden, Rotsen, Zandbanken en Ondieptens. Als ook De Luchtgesteltheit, de Natuur der Uitwazemingen, Winden, Stormen, Wervelwinden; De Oirsprong der Fonteinen, Bronwaters, Baden, Mynen, enz. Het Nut en de Konst om Globes, Land-, en Zee-kaarten te maaken; De gronden der Zonnewyzerkunde; de Konst van Hoogten en Afstanden te meeten; de Scheepsbouw, Zeevaart, en de Manier om de Lengte Ter Zee te vinden. In het Latyn beschreven door Bernard Varenius, M. D. In 't Engelsch met Aantekeningen opgehelderd door Ridder Isack Newton, En Dr. Jurin. Vertaalt volgens de Latynsche en laatst verbeterde Engelsche uitgave van Dr. Shaw. II. Deelen, Met Platen.

Te Haerlem, By J. Bosch, Boekverkooper, 1750.

2 vols. (202x125mm)

1ste deel. (26), 654 pp. 7 plates.

2de deel. (4), [1]-16, 49-468, (40); 64, 202 pp. 5 plates.

第1冊：表紙に墨書「地理全書 □印」「ち二冊」、貼紙「地□」。見返しに下げ札「ベルニアス氏 地理書一冊」、見返し左下に墨書「猪俣」（小紙片を貼り付け消去）。遊紙右肩に墨書「ち二」。略標題紙に「仙台府学図書」印。p. 272 挿入の背表紙断片に「Aard (破損) Beschryvinge」[I deel]「ベルニアス氏 地理書 一本」とそれぞれ墨書した紙片を貼付。Pl. VII (大気循環図)に「文政己丑」（文政12年、1829）印。p. 654の挿入紙に「紀元一千七百五十年寛延三庚午年発行 去文政己丑七十九年 地理ノ全書就中惣テ地ノ自然及性質ヲ明目ヲ掲クルトキハ地ノ形状ト大サト運動ト平地ト内ニ籠ルモノト及ヒ陸ト及水ト山ト林ト荒野ト瀦ト川等ヲ區別ス」と

の墨書。

第2冊：見返し左下に墨書「猪俣」（小紙片を貼り付け消去）。標題紙に「仙台学府図書」印。標題の一部「Tweede Deel, Met Platen. Vermeerderd met een Byzondere Aardryksbeschryving, door Salmon. Te Haerlem, By J. Bosch, Boekverkooper, 1750.」と変更。索引 (Bladwyzer der zaaken) のあと、D. Klinkenberg による Byvoegsels En Verbeteringen In Varenius Aardrykkunde. 2 deelen. 64 pp. および Byzondere Aardrykkunde: Vertoonende de gestrektheid aller Landschappen, Koningryken en Staaten, met Aanwyzing der byzondere Hoofdsteden, en op welke Lengte en Breette dezelve gelegen zyn, enz. enz. Getrokken uit het nieuwe Aardrykkundig werk van den Heere Salmon. 202 pp. (英語原書は Thomas Salmon, *A new geographical and historical grammar*. London, 1749) を付す。

本文は *Bernhardi Varenii Geographia generalis. Cantabrigiae, 1712.* および *A compleat system of General Geography. ... Originally written in Latin by B[ernardus]. V[arenius]. Since improved and illustrated by Sir Isaac Newton and Dr. Jurin; and now translated into English; with additional notes, ... an alphabetical index, and other improvements by Mr. Dugdale. The whole revised and corrected by P. Shaw. London, 1733.* によるオランダ語訳。

見返しの墨書「猪俣」から、本書は文政9年から11年まで幕府天文台詰通詞を勤め同12年シーボルト事件に連座して没した阿蘭陀通詞猪俣源三郎の旧蔵書と判断される。

92

[***]

Verhandelingen der Eerste Klasse Van Het Hollandsch Instituut Van Wetenschappen, Letterkunde En Schoone Kunsten, Te Amsterdam. Eerste[-Vijfde] Deel.

Te Amsterdam, Ter Gouvernemets-Drukkerij, 1812[-1820].

5 vols. (278x227mm)

1ste deel. 1812. (4), 217, (1 blank) pp. 19 plates.

2de deel. 1816. (4), II, 196 pp. 19 plates.

3de deel. 1817. IV, 58, 292 pp. 10 plates.

4de deel. 1819. IV, LVIII, 212 pp. 5 plates.

5de deel. 1820. IV, 52, 260 pp. 19 plates.

93

[F289/VW1743.0/=dut]

Vleertman, Willem (1658-after1742)

Levensgevallen Van Willem Vleertman, Commissaris Van De Aproches. Ten dienste van H: H: Mog: De Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden. Waar in zeer veele aanmerkelyk byzonderheden, de drie laatste Oorlogen betreffende, voorkomen. Uit zyne eige Aanteekeningen en Oorspronglyke Schriften opgemaakt, En met zyn Afbeeldzel verrykt.

Te Amsterdam, By Ide De Wadder, Boekverkooper op de Vygendam, aan de Noortzyde, 1743.

Frontispiece, (8), 175, (1) pp. (212x133mm)

標題紙に「仙台学府図書」印。

94

[F460/1779.0/=dut]

Vries, J. de

Natuurkundige En Ophelderende Aanmerkingen Over Het Eerste En Tweede Deel Van J. F. Martinet's Katechismus Der Natuur Door J. De Vries.

Te Amsterdam, By Joannes Van Selm, MDCCLXXIX[-etc].

2 vols. (230x138mm)

1ste deel, 1779; 2de deel, 1778. XIV, (2), 188; (6), 198, (2) pp.

3de deel; 4de deel. 1779. [1]-200; (6), 192 pp.

第1冊 1ste deel: 表紙に「フレース氏 理学問答 教育 法律」と朱書。pp. VI-XI, 179-187 (海の深さ、海水を真水にする方法、海水の発光現象、de Zuiderzee がかつて陸地であったこと、物体の発火について) に赤通し。pp. 161-188 (Over het land en het water) に手垢。p. 180 に挿入紙。

第1冊 2de deel: 標題紙は *Natuurkundige En Ophelderende Aanmerkingen Over Het Tweede Deel Van Den Katechismus Der Natuur*, Door Den Heer J. F. Martinet, Meester Der Vrye Konsten, Doctor In De Wysgeerte, Lid Van De Hollandsche Maatschappy Der Wetenschappen Te Haarlem, En Predikant Te Zutphen. Te Amsterdam, By Joannes Van Selm, MDCCLXXVIII.

pp. [1]-30 (Over de eigenschappen der dieren), pp. 80-81 (Over de eigenschappen der vogelen) に手垢。p. [1], 9, 15, 16, 17, 20, 81 に赤通し。p. 68 に挿入紙「マルチ子ツト壹貳」。p. 82 に小木片。pp. 98 (Over de vogelen onzes Vaderlands) に紙縫挿入。p. 118 に赤通し用紙小片。最終葉に「文政乙酉」朱印。

大槻玄沢は『蘭畹摘芳』でマルチネト「撰書」のオラン・ウータン記事を翻訳している。その原文は本書 pp. 8-10 に引用されているイエズス会士 Le Comte のオラン・ウータン記事であり、本書は大槻玄沢の手沢本かもしれない。

第2冊 3de deel: 標題紙、略標題紙など前付けページ欠落。見返しの挿入紙片に「マルチ子ツト究理書三四」。

第2冊 4de deel: 最終葉に「文政乙酉」朱印。標題紙は *Natuurkundige En Ophelderende Aanmerkingen Over Het Vierde Deel Van Den Katechismus Der Natuur*, Door Den Heer J. F. Martinet, Meester Der Vrye Konsten, Doctor In De Wysgeerte, Lid Van De Hollandsche Maatschappy Der Wetenschappen Te Haarlem, En Predikant Te Zutphen. Te Amsterdam, By Joannes Van Selm, MDCCLXXIX.

95

[F557/1786.0/=dut]

Vries, Klaas de (fl. 1727)

Schat-Kamer Ofte Kunst Der Stuurlieden, Inhoudende De Arithmetica Of Rekenkunde, Beneevens een duidelyke onderwysinge in de Navigatie, aangaande het geene de Stuurlieden noodwendig behooren te weeten. Hier by zyn gevoegd, verscheidene Tafelen, als van de Sinus en Logarithmus Sinus, Tangens en Secans, van minuut tot minuut; de Logarithmen der gewoone getallen; de vergrootende Breedte; de Streek-Tafelen, na het plat en na het rond, en de Breedte en Lengte van de Meestbekende Zeeplaatsen, Zeehavens Etc. des Aardryks. voor deezen Opgesteld door Klaas De Vries, En nu met eene Inleiding over de Arithmetica of Rekenkunde vermeerderd, en verbeeterd door Evert Floryn.

Te Amsterdam, By Gerard Hulst Van Keulen, Boek- en Zeekaartverkooper, Compas, Octant. Graadboog en Mathematisch Instrumentemaaker. aan den hoek van de Nieuwenbrug. 1786. Met Privilegie.

XVI, 17-32, 527, (1 blank) pp. 7 folding plates. (218x125mm)

表紙欠。略標題紙に朱書「航海書」および「仙台府学図書」印。p. 368 に翻訳草稿1葉挿入。

Bound with :

Douwes, Bernardus Johannes

Tafelen, Bevattende De Sinussen, Tangenten, En Secanten Van minuut tot minuut voor ieder boog van het Quadrant, in hunne Natuurlyke Getallen, op een' Radius van Quadrant; Benevens De

Vergrootende Breedten in tiende deelen van Minuuten; Als Mede De Logarithmen Der Gewoone Getallen, In hunne natuurlyke orde van opvolging, van 1 tot 10,000. Nieuwe En Zeer Naauwkeurige Uitgaave, Onder Het Opzicht Van Den Heer Bernardus Johannes Douwes, Mathematicus in dienste van het Ed. Moog. Collegie ter Admiraliteit te Amsterdam, Lid van de Hollandsche Maatschappy der Weetenschappen te Haarlem, en van het Utrechtsche Provintiaale Genootschap van Konsten en Weetenschappen Etc.

Te Amsterdam, By Gerard Hulst Van Keulen, Boek- en Zeekaart-verkooper; Compas- Octant-, Graadboog- en Mathematisch-Instrumentmaaker, aan den hoek van de Nieuwe Brug, 1779.

Contents:

Tafel Der Logarithmen Van De Sinussen, Tangenten En Secanten. (2), (45), (1 blank) pp.

Tafel Van De Logarithmen Der Natuurlyke Getallen Van 1 tot 10000. (2), (45), (1 blank) pp.

Tafel Der Vergrootende Breedten, In tiende deelen van Minuten. (2), (42) pp.

Streektafelen Naar de Platte, of gelykgraadige, En de Ronde, of in de graaden aanwassende, Kaarten; Voor ieder geheele Streek van het Kompas, gerekend van het Noorden of Zuiden. (6); (2), (85), (1 blank) pp.

Also bound with :

Geographische Tafel Van De Graaden Der Breedte Of Poolshoogte En Lengte Of Middagcirkel, Van de Meest Bekende Steeden, Rivieren, Caapen, Baayen. En Inzonderheid der Voornaamste Zee-Haavens Des Aardryks.

Te Amsterdam, By Gerard Hulst Van Keulen, Boek- en Zeekaartverkooper; Compas Octant, Graadboog en Mathematisch Instrument-Maaker, aan den hoek van de Nieuwe Brug.

32 pp.

96

[F557/1802.0/=dut]

Vries, Klaas de (fl. 1727)

Schat-Kamer Ofte Kunst Der Stuurlieden, Bevattende eenige Voorstellen welke voor de Stuurlieden tot oeffening, en te gelyk tot nuttigheid kunnen dienen; waar by gevoegd zyn de Tafelen Sinus en Logarithmus, Sinus, Tangens en Secans; de Logarithmus der gewoone getallen; de vergrootende Breedte; de Streek-Tafelen na het plat en na het rond, benevens de Breedte en Lengte der meest bekende Zeeplaatzen, Zeehavens &c. des Aardryks. Voor Dezen Opgesteld Door Klaas De Vries, Vermeerderd En Verbeterd Door Evert Floryn, Op Nieuw Overzien Door S. Hollander. Tweede Deel.

Te Amsterdam, by De Wed. Gerard Hulst Van Keulen, Boek- en Zeekaartverkoopster, Compas, Octant, Graad- Hoog- en Mathematisch Instrumentmaakster, aan den hoek van den Nieuwenbrug. 1802. Met Privilegie.

2 vols in 1. (210x125mm)

1ste deel. 51-78, 81-296 pp.

2de deel. [1]-78, 81-192, 195-214 pp. (pp. 215-220 lacking) With tables.

第1部(1ste deel):表紙、略標題紙、標題紙欠など欠。掲出の標題は第2部のもの。p. 93の挿入紙に墨書「千八百六十五年 正月十四日 南十四度三十九分四十四秒(朱書:十四度四十分五十五秒) 十五日南十四度二十一分五十二秒(朱書:十四度二十一分三十二秒) 六十六年 四月一日 北十八度五十二分」。

第2部(2de deel):標題紙に朱書「幾何学」。卷末図表の標題紙欠。図表は次の4種。ただし、最初の図表は略標題紙欠。

(Tafel Der Logarithmen Van De Sinussen, Tangenten En Secanten.)

Tafel Van De Logarithmen Der Natuurlyke Getallen Van 1 tot 10000.

Tafel Der Vergrootende Breedten, In tiende deelen van Minuten.
Streektafelen Naar de Platte, of gelykgraadige, En de Ronde, of in de graaden aanwassende,
Kaarten; Voor ieder geheele Streek van het Kompas, gerekend van het Noorden of Zuiden.

97

[F289/AG1765.0/=dut]

Walter, Richard (1716?-1785)

Reize Rondsom De Wereld, Gedaan in de Jaaren 1740 tot 1744 Door Den Heere George Anson, Opperbevelhebber Over Een Esquader Engelsche Schepen Op Een Expeditie Naar De Zuidzee: Opgesteld uit de Journaalen en andere Papieren van den Hoog Ed. George Lord Anson zelve, en onder zyn Opzicht uitgegeven Door Richard Walter, M. A. Kapellaan, Gedurende Die Expeditie, Van 'T Schip Den Centurion. Opgehelderd met zeer veele Platen en Kaarten. Uit het Engelsch Vertaald. Derde Druk. Op nieuws met het Origineel vergeleken en merklyk verbeterd.

Te Leiden en Amsterdam, By {Johannes Le Mair. [{}Stephanus Jacobus Baalde. [{}Cornelis Van Hooegeveen, Junior. MDCCLXV[1765].

(32), 384, (1), (1 blank) pp. 31 plates, 2 maps. (262x210mm)

表紙に墨書「ワ印 航海書」、朱書「アンソン氏」。略標題紙に「仙台府学図書」印。p. 382の図版 Chineseesche vaartuigen (唐船) 図は欠落。図版、地図の解説はオランダ語、フランス語の両語を使用。

98

[F849.3/1799.0/=dut]

Weiland, Petrus (1754-1842)

Nederduitsch Taalkundig Woordenboek, Door P. Weiland. A[-etc.].

Te Amsteldam, Bij Johannes Allart, MDCCIC[-etc.].

10(of 11) vols. (215x134mm)

(1ste deel) A. 1799. 10, 196, 269, (1 blank) pp.

(2de deel) B—D. 1801. (2), XVI, 271-610 pp.

(3de deel) E—H. 1802. XVI, 333, (1 blank) pp.

(4de deel) I—L. 1803. VIII, 335-791, (1 blank) pp.

(5de deel) M, N. 1804. VIII, 323, (1 blank) pp.

(6de deel) O. 1806. VI, 325-815, (1 blank) pp.

(7de deel) P.Q.R. lacking.

(8ste deel) S. 1810. (4), 273-779, (1 blank) pp.

(9de deel) T—U. 1810. (4), 334 pp.

(10de deel) V. 1810. (4), 527, (1 blank) pp.

(11de deel) W—Z. 1811. (6), 461, (1 blank) pp.

第1冊、第11冊は標題紙に、他の冊は略標題紙に「仙台府学図書」印。第11冊の標題紙のみ刊記に「Gedrukt Ter Boekdrukkerij Van J. Breeman.」を追加。

99

[F849.3/18--.0/=dut]

Weiland, Petrus (1754-1842)

Kunstwoordenboek, Of Verklaring Van Allerhande Vreemde Woorden, Benamingen, Gezegden En Spreekwijzen, Die, Uit Verscheidene Talen Ontleend, In De Zamenleving, En In Geschriften, Betreffende Alle Vakken Van Kunsten, Wetenschappen En Geleerdheid, Voorkomen.

795, (1 blank) pp. 229x140mm

表紙、標題紙など欠落し、本文のみ存。掲載の標題は p. [1] の見出し標題による。p. [1] に朱書「學術字書」、墨書「ホルコマン」。Dordrecht, Blussé En Van Braam, 1846. 版と分かる。

100

[F235.9/1800.0/=dut]

Wijn, Hendrik van (1740-1831)

Historische En Letterkundige Avondstonden, Ter Ophelderinge Van Eenige Zeden Der Nederlanderen; Byzonderlyk In Derzelve Daaglysch En Huislyk Leeven; En Van Den Stand Der Nederduitsche Dichtkunde, Sedert De Vroegste Tyden, Tot Aan Het Begin Der Zestiende Eeuw. Doormengd met eene opgaave van, hier te Lande gevondene, maar nog niet beschreevene, Romeinsche Overblyfzelen: enz. Uit oorspronglyke Stukken en de beste Schryvers, met bygevoegde Afbeeldingen, te saamengesteld, Door Mr. Henrik Van Wyn.

Te Amsterdam, By Johannes Allart, MDCCC[1800].

VII, (1), 368; II, 200 pp. 3 plates. (216x134mm)

表紙欠。標題紙に「仙台学府図書」印、朱書「ウキン氏蘭国風俗論 一冊」。下げ札に「ウキン氏蘭国風俗論」。

101

[F491.1/1753.0/=dut]

Winslow, Jacob Benignus (1669-1760)

Ontleedkundige Uytlegging Van Het Samenstel Des Menschelyke Lichaams: Door Jacques Benigne Winslow, Lid van de Koninglyke Maatschappy der Weetenschappen, Mede-Raad in de Geneeskundige Vergadering der Hooge School te Parys, Oudsten Hoogleeraar in de Ontleed- en Heelkunde, 's Konings Tolk in de Hoogduytsche Taal, en Lid des Koninglyke Genoodschaps te Berlin. Uyt het Fransch vertaald door een Liefhebber der Ontleedkunde. Eerste[-Derde] Deel.

Te Rotterdam, By Ph. Losel, J.D. Beman, H. Kentlink, J. Bosch, N. Smithof, J. Losel, En J. Burgvliet. 1753.

3 (of 4) vols. 211x135mm

1ste deel. 1753. (26), 342 pp.

2de deel. 1753. (22), 419, (1 blank) pp.

3de deel. 1753. (10), 280 pp.

各冊、表紙を花鳥、鳥の巢模様の布で改装。

第1冊：背の付箋に「生理学」。表紙に朱書「六ノ二番」。下げ札に「生理学 三冊 下梱第三号」。

第2冊：背の貼紙に「アンデホルト内科書 三冊」。裏表紙の装丁はがれて杉板と反故露見、日本での改装明白。

第3冊：標題紙欠。表紙の貼紙に「医 六番」。

フランス語原書は、*Exposition anatomique de la structure du corps humain*. Nouvelle édition. Amsterdam, J. Wetstein, 4 vols.

102

[F517.4/1800.0/=dut]

Zillesen, Cornelis (1736-1828)

Beschryving Van Den Watersnood, Van 'T Jaar MDCCXCIX. In Verscheidene Gedeelten Van Ons

Vaderland Door Ysverstoppingen Veroorzaakt; Met Kunst-Platen En Een Rivier-Kaart. Door Cornelis Zillesen, Lid van de Bataafsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. Te Amsterdam, Bij Johannes Allart. MDCCC[1800].

XVI, 364, (2) pp. 1 table, 1 folding map. (220x126mm)

表紙に墨書「セレシ ヲラ印」、朱書「千七百七十九年 大洪水記」。標題紙に「仙台府学図書」印。p. 83 に貼紙。

版種未詳蘭書

103 [***]

Cats, Jacob (1577-1660)

Houwelick.

51-333, (1 blank) pp. (112x74mm)

表紙欠落。標題紙欠落のため、版種未詳。裏表紙に墨書「チ印」。挿絵 (pp. 64, 89, 143, 147, 195, 203, 212, 240, 280) は手彩色。

104 [F499.123/18--.0/=dut]

Heelkundige Apotheek.

[1]-207 pp. (226x134mm)

表紙、略標題紙、標題紙など欠。本文のみ存。上掲タイトルは p. [1] の見出しタイトルによる。p. [1] に朱書「外科用薬材書」。pp. [1]-2 に Gewigten en maaten in de genees- en heelkunde gebruikelijk. あり。本書は Plenck, J. J., *Heelkundige artzeny winkel, of Chirurgyns apotheek*. Amsterdam, A. J. van Toll, 1779. または、同書 Utrecht, G. T. van Paddenburg en Zoon, 1798. の零本か。

105 [***]

Juridische catalogus van Frederik Muller te Amsterdam.

9-168 pp. (223x139mm)

表紙、略標題紙、標題紙いずれも欠落。アムステルダムの Frederik Muller 古書店のカタログ。アンカット。162 Banking-law. — Laws of the State of New York, in relation to Banking, from the Passage of the general Banking Law in 1838, with all the Amendments to 1852. New York 1852. 8°. 1,95 より 3635 [Zacharias, M. C. S.] Strafgesetzbuch. Entwurf. Heidelb. 1826. 8°. (1,60) 1,00 までを掲載。

106 [***]

(蘭文北米旅行記断片)

(6) pp.

ランニングタイトルに「Bladwyzer der Voornaamste Zaaken」。VIII. Deel の内容索引断片 (2G³, Lafale より Zout まで)。書名未詳。

107

[***]

(蘭文ドイツ語文法書断片)

239-405,(1) pp. (156x105mm)

表紙に朱書「ホークドイツ語」、「WOORDEN[...]」、また墨書「独乙字書 ヨ印」。書名未詳。Cap. XII. Woordenboek.(独蘭語彙)のみ存。各ページに手垢。Hirsch,Kauz, Kegel, klatschen, Salbung 項目に赤通し。

108

[***]

(蘭英辞典断片)

49-96,145-168, 195-214 pp. (163x104mm)

本文断片のみ存。書名未詳。

109

[***]

(蘭文オランダ陸軍規則)

3-106, IIpp. (157x113mm)

表紙欠。本文のみの零本。書名未詳。Art. 8~Art. 357 および Bijlage N° 1, Bijlage N° 2, Inhoud からなる。

和 刻 蘭 書

110

[F396.5/1857.0/1=dut]

Reglement Op De Exercitien En Manoeuvres Der Infanterie. Eerste Gedeelte. Algemeene Bepalingen En Soldatenschool. 1855.

(1), 74 丁 (188x127mm)

整版。袋綴じ。本文冒頭 2 丁に赤通し。

111

[F396.5/1857.0/3=dut]

Reglement Op De Exercitien En Manoeuvres Der Infanterie. Derde Gedeelte. Bataillonschool. 1855.

(2), VI, 2[=1]-147,(1 blank), (2) pp. (188x131mm)

活版。洋風装丁。紙葉は和紙。遊紙に「安政丙辰」印(28x29mm)、「長崎官事點檢之印」(44x43mm)。

背は革装。巻末の遊紙および裏見返しに印類。いずれも印文未詳。

付 録

伊達文庫洋書のうちフランス語、ラテン語、ドイツ語、英語の図書で養賢堂旧蔵と判断されるものを著者順に収録した。書誌番号は便宜上、蘭書篇に続く一連番号を付した。ロシア語図書については、別稿で紹介する予定である。

112

[F955/AM17--.0/=fre]

Anonymous

Les Amours De Sainfroid, Jésuite, Et D'Eulalie, Fille dévote.

[V]-XX, 459, (1) pp. (129x80mm)

表紙、略標題紙、標題紙、口絵いずれも欠。序文と本文のみ存。掲出の標題は p. [1] の見出し標題。判型 (12°)、折り記号、ページ数、内容から、次の初版と判断される。Les Amours de Sainfroid, jésuite, et d'Eulalie, fille dévote, histoire véritable suivie de quelques nouvelles nouvelles. La Haye, I. Vander Kloot, 1729.

113

[F955/TR18--.0/=f-]

B***

Le Triomphe De La Vertu, Ou Les Amours D'Hilary Et Zélia. Par B***. Première[-Seconde] Partie.

A Paris, Chez Hautbout-Dumoulin, Libraire, galleries du Théâtre de la République, n.° 23. Dentu, Impr.-Libr., Palais-Égalité, galleries de bois, n.° 240. An VII.

2 vols. (133x86mm)

1re partie. (4), 130 pp.

2e partie. (4), 153, (1 blank) pp.

第1冊：表紙欠。略標題紙に「仙台府学図書」印。Lettre I-Lettre XXXVIII を収録。

第2冊：表紙に墨書「仏学書翰集 エ」。略標題紙に「仙台府学図書」印。Lettre XXXIX-Lettre LXII を収録。

114

[***]

Binnart, Martinus (1654 fl.)

Biglotton Sive Dictionarium Teuto-Latinum Novum.

253 leaves(A-R⁸, S5, T-2I⁸, 2K⁴). (193x127mm)

表紙に朱書「独乙羅典」、墨書「ナ印 字書」。標題紙欠。掲出の標題は p. 1 の見出し標題。p. 1 に「仙台府学図書」印および「HP」を組み合わせた洋印。見出し標題の特徴から、本書は Antverpiae, Henricus Aertssens, 1661. 版か。前野良沢は「仁言私説」で「ビグロトン」を使用している。本書は良沢の手沢本かもしれない。

115

[***]

Edingburh Medical And Surgical Journal.
Vol. I, No. II. 129-256 pp. (219x135mm)

原表紙欠。表紙の貼紙に墨書「イテンボルク 医学雑誌」「諸厄利亜刻医書 完」「子印」。

116

[F885/1817.0/=rus]

Hamonière, G.

Grammaire Russe Divisée En Quatre Parties, Dont la première traite de la Prononciation; la seconde, des différentes Espèces De Mots; la troisième, de la Syntaxe; et la quatrième, de l'Orthographe, de la Prononciation, de la Prosodie et de la Versification; Avec Un Appendice Contenant des Remarques sur la Langue slavonne, &c. &c.; Le Tout Suivi D'Une Très-Belle Planche Gravée Offrant Un Modèle D'Écriture Russe. Par G. Hamonière.

A Paris, Chez Théophile Barrois fils, Libraire pour les langues étrangères vivantes, quai Voltaire, n.° 11. 1817.

viii, 400 pp. (pp. 401-404 lacking) (195x127mm)

表紙欠。

117

[F923.5/BL1834.0/fre]

Julien, Stanislas (1797-1873)

Blanche Et Bleue, Ou Les Deux Couleuvres-Fées; Roman Chinois, Traduit Par Stanislas Julien, Membre De L'Institut, Et Professeur De Langue Chinoise Au Collège De France.

Paris, Librairie De Charles Gosselin, Rue Saint-Germain-Des-Prés, N° 9. M DCCC XXXIV[1834].

XX, 326 pp. (218x139mm)

表紙に朱書「ジュリエン氏」、墨書「マ印」、「Benjamin Duprat / Librairie de l'Institut / de la Bibl. Impériale et du Sénat / à Paris / Rue du Cloître St. Benoit」との書店印。表紙および標題紙の標題に「記精蛇白」との活字印刷。

118

[***]

Julien, Stanislas (1797-1873)

Examen Critique De Quelques Pages De Chinois Relatives À L'Inde.

Paris, 1841.

145-270, (2) pp. (225x143mm)

零本。p. 145 に朱書「仏書漢訳書」。

119

[F849.3/1826.0/=dut]

Lauts, Ulrich Gerard (1787-1865)

Éléments De La Langue Hollandaise, Par M. Lauts. Seconde Édition.

Bruxelles, W. J. Luneman, Libraire Éditeur, Et Chez Grignon, Maison Baudouin Frères. 1826.

xxxiv, (2), 467, (1 blank), v, (1 blank), (2) pp. (187x113mm)

裏表紙の貼紙 (破損) に「囁蘭 [...]」。

120

[***]

Martinez de Waucquier, Matthias (?-1642) & **Joannes Nicolaides** (1660-1726)

Nov[um] Dictio[narium] Tetragl[otton.] In Q[uo] Voces Latinae omnes, & Graec[ae] his respondententes, cum] Gallica & Belgica singular[um] interpretatione] ordine Alphabito [proponuntur.] Ultima Huic Editioni Accesserunt. Plurimae Voces, [...] Post labores Matthiae Martinez Denuò J. Nicolaides Conrector Leovardiensis plurimas Voces addidit, & quae vitia irreperant summâ diligentia emendavit.

Trajecti Ad Mosam, E Typographia Jacobi Lekens. M. DCC.LXXIV.[1774]

(2), 687, (3) pp. (192x125mm)

表紙に朱書「羅旬語 マツテールマルチ子ル」および墨書「リ印」。表紙の貼紙に「一七 [...]」四年 マツテールマルチ子ル作 羅旬語 箱入 巻」と墨書し、「三番」と上書き。見返しに「Jan Montagne」とペン書き署名。標題紙の四分の一あまり欠落。巻末 pp. 680-687 は Onomasticon Latino-Graecum Nominum propriorum frequentius occurrentium.

121

[***]

Michelet, Jules (1798-1874)

L'Oiseau.

[217]-330, (2) pp. (185x118mm)

零本のため版種未詳。6e éd. Paris, Hachette, 1859 か。

122

[F855/1739.0/=fr]

Miège, Guy (1644?-1718)

Nouvelle Grammaire Angloise-Françoise Par Mr. Guy Miege. Contenant une Instruction claire & aisée pour acquérir, en peu de tems, l'Usage de l'Anglois; Et enrichie de Règles fondamentales succinctes, pour le parler purement; d'un Vocabulaire assez amples, & des Phrases les plus familières; enfin de Dialogues utiles & récréatifs, & des Proverbes les plus usités, &c. Dernière Edition Revuë & Augmentée.

A Rotterdam, Chez Jean Daniel Beman, 1739.

(12), 125, (1 blank); 284 pp. (168x106mm)

表紙に墨書「英文典書 ハ印」、朱書「英蘭会話書」。背表紙および見返しに墨書「膜原」。標題紙に「仙台府学図書」。裏表紙見返しに墨書「菊有香」、ペン書き「Het Eeten Abcde Onotera」、p. 180 に「g ON」との鉛筆書き。これらの署名から仙台藩医小野寺丹元 (玄適、1800-1876) の旧蔵書と判断される。裏表紙に墨書「君子之人乎 君子之人」。

本文の内容：

Nouvelle Methode pour aprendre L'Anglois. pp. 1-125.

Vocabulaire François & Anglois; A Vocabulary French and English. pp. 1-69.

Phrases Familieres. Familiar Phrases. pp. 70-105.

Dialogues Familiars François & Anglois. Familiar Dialogues French and English. pp. 106-274.
Recueil de Proverbes, ou Dire Communs, qui se répondent exactement dans les deux Langues. A
Collection of Proverbs, or Common Sayings, exactly answering one another in both Languages.
pp. 275-282.
Les dix Commandemens. The ten Commandments. pp. 283-284.
L'Oraison Dominicale. The Lord's Prayer. p. 284.

123

[F496.3/1780.0/=ger]

Mohrenheim, Joseph (-1799)

Beobachtungen von Augenkrankheiten.

(10), 167, (1 blank), (2) pp. (213x135mm)

表紙、標題紙欠。Beobachtungen verschiedener chirurgischer Vorfälle. Wien, Grässer, 1780-1783. 2 vols. の第1巻。掲出の標題は p. [1] の見出し標題。

124

[F820/1857.0/=ger]

Schott, Wilhelm

Chinesische Sprachlehre. Zum Gebrauche Bei Vorlesungen Und Zur Selbstunterweisung Von Wilhelm Schott.

Berlin. Ferd. Dümmler's Verlagsbuchhandlung. 1857.

(4), 167, (1 blank), (2) pp. (288x230mm)

表紙に墨書「井印」。見返しに「Te bekomen bij Gebr: Van Der Hoek te Leiden. Bredestraat N°. 301 Over het Stadhuis.」との書店ラベル。

125

[F883/1798.0/=rus]

Tatischeff, J. de

Dictionnaire Complet François Et Russe Composé Sur La Dernière Édition De Celui De L'Académie Française. Second édition soigneusement confrontée avec l'original françois, corrigée et augmentée par Mr. J. de Tatischeff, Conseiller d'Etat. Tome I[-II]. A—K[-L—Z]

à St. Petersbourg, 1798. De l'Imprimerie Impériale chez J. J. Weitbrecht.

[Added title] Полной французской и Россійской Лексиконъ съ послѣдняго изданія Лексикона французской Академіи на Россійской язвкъ переведенный Второе изданіе рачителвнѣйше сличенное съ французскнмъ оригинаомъ, исправленное и дополненное Статскимъ Совѣтникомъ И. Татищевымъ. Томъ I[-II] A—K[-L—Z]

Въ Санктпетербургѣ, 1798. Печатано въ Имиераторской Типографіи, у Ивана Вейтбрехта.

2 vols. (227x148mm)

Tome 1. (1 blank), (2), (1 blank), VIII, 957, (1 blank) pp.

Tome 2. (1 blank), (2), (1 blank), 838 pp.

第1冊：背表紙に「Dictionnaire de Tatischeff」「1」と刻印。遊紙裏に墨書「俄羅斯語書 二冊」。遊紙第2紙に「Ter gedachtenis van het Opperhoofd J:W:F: Van Citters, aan docter Gentik. Decima den 26 December 1833」(商館長シッテルスの思い出に、ゲンチク医師へ、出島にて、

1833年12月16日)とのペン書き献辞あり。和蘭商館長シッテルス (Jan Willem Fredrik van Citters, 1830.11.1-1834.11.30 在任) より小野寺玄適あてのものと判断される。次の見出し語に赤通しあり: Décès, Décroître, En Définitive, Déjeûner, Dépérissement, Déshabituier, Détacher, Dextérité, Difformer, Discourtois, Ebranlement, Ecourter, Edification, Enfilade, Enserer, Entretenir, Epuis, Epopée, Escarmouche, Esquille, s'Evacuer, s'Evaltonner, Evier, Exalter, Exhumer.

第2冊: 背表紙に「Dictionnaire de Tatischeff」[2]と刻印。L, M, N, Pの項目に赤通し多数。L, M, N項目では次の見出し語に赤通しあり: Laid, Laisser, Lait, Lanper, Lancier, Langue, Langueur, Lantiponner, Lanturlu, Lapidé, Laps, Lares, Latiniste, Latrie, Lavande, Leçon, Lessive, Lice, Lie, Loquet, Lot, Louchet, Lourdement, Lubricité, Manant, Mandragore, Marinier, Marjolaine, Masque, Médecine, Mémorable, Mignon, Militaire, Millième, Million, Mitigation, Modèle, Monter, Morfondure, Mythologie, Naumachie, Navré, Néant, Nécessaire, Nécessairement, Nécessitante, Nécessité, Nécessiter, Nécessiteux, Nécrologe, Nécromance, Néctar, Nef, Néfastes, Nèfle, Néflier, Négatif, Négative, Négation, Négativement, Négligemment, Négligence, Négligent, Négliger, Négligé, Négoce, Négociable, Négociant, Néologique, Néologue, Néoménie, Néophyte, Néphrétique, Népotisme, Néréides, Nerf-férure, Nérite, Néroli, Nerprun, Nerveux, Nervure, Net, Neutralité, Neutre, Niable, Nichée, Nid d'oieseu, Nièce, Nié, Nigaud, Nille, Nillée, Nippe, Nipper, Nippé, Nique, Nisane, Nitre, Niveau, Nivellement, Nobilissime, Noblement, Noce, Nocher, Noctiluque, Nocturlabe, Noël, Noeud, Noir, Noirâtre, Noiraud, Noirceur, Noircir, Noise, Noisetier, Noisette, Nomenclateur, Nominales, Nominataire, Nommer, Nompaille, Nonce, Nonconformiste, Nones, Nonnain, Nonnat, Nonnette, Non-pair, Non-usage, Notarié, Notion, Notre, Nôtres, Nouet, Nougat, Nourrain, Nourricier, Noyer, se Noyer, Noyé, Nus, Nuance, Nuitamment, Nulle, Nullité, Numéral, Numérateur, Numéro, Numéroter, Numismatographie, Nundinales, Nuptial, Nutrition.

126

[F484/1851.0/=eng]

Woodward, Samuel Peckworth (1821-1865)

Manual Of The Mollusca; Or A Rudimentary Treatise Of Recent And Fossil Shells. By S. P. Woodward, Associate Of The Linnean Society; Assistant In The Department Of Mineralogy And Geology In The British Museum; And Member Of The Cotteswolde Naturalists' Club. Illustrated By A. N. Waterhouse And Joseph Wilson Lowry.

London: John Weale, 59, High Holborn. MDCCCLI[1851].

viii, 158, 12 pp. 11(of 12) plates. (181x110mm)

表紙に墨書「ラートウヘェルト 英 働物学 一本 子印」。標題紙に「仙台府学図書」

参 考 文 献

Bibliotheca Medica Neerlandica. Catalogus van de Bibliotheek der Nederlansche maatschappij toto bevordering der geneeskunst in bruikleen vereenigd met de Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam. Amsterdam, 1930.

Claes, Frans M. & P. Bakema. *A Bibliography of Dutch dictionaries.* Tubingen, 1995.

Eegnen, I. H. van. *De Amsterdamse boekhandel 1680-1725.* Amsterdam, 1960-1978.

Landwehr, John. *Studies in Dutch Books with Coloured Plates published 1662-1875.* The Hague, Dr. W. Junk B.V., 1976.

Muller / De Vries / Scheepers. *Populaire prozaschrijvers der XVIIe en XVIIIe eeuw.* Utrecht, HES Publishers, 1981.

Wintermans, Caspar. *Dutch Translations of English Novels, 1770-1829.* Cardiff Corvey: Reading the Romantic Text. Archived Articles. Issue 7, No 5. 2001.

(以下、オンラインカタログ)

British Library Public Catalogue.

Catalogue collectif de France.

De Nederlandse Centrale Catalogus.

Deutsche Systeme: Frankfurt-DDB, Göttingen-GBV, München-BVB, Köln-DIMDI.

Library of Congress Online Catalog.

Short Title Catalogue Netherlands.

宮城県図書館伊達文庫蘭書目録

2003（平成15）年6月30日発行

（非売品）

編者 松田 清

発行所 京都大学大学院人間・環境学研究科 松田清研究室
〒606-8501 京都市左京区吉田二本松町
Tel & Fax 075-753-6718

製作 株式会社 トーヨー企画
〒602-0923 京都市上京区油小路通中立売上る93-7
Tel 075-411-8288 / Fax 075-451-1417
<http://www.talligent.jp> / e-mail: product@talligent.jp

平成14年度文部科学省科学研究費補助金特定領域研究（1）
「蘭学基礎資料の調査・研究」（課題番号：14023102）研究報告書

本書を無断で転載することを禁じます。

